

KAZALO

I. RAČUNOVODSKO POROČILO	4
1. Pojasnila k računovodskim izkazom Slovenskega mladinskega gledališča za leto 2021	4
2. Pojasnilo k bilanci stanja na dan 31. 12. 2021	9
3. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	14
4. Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	18
5. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka ter pojasnila k finančnemu poročilu za leto 2021	22
II. DODATNA POJASNILA NEKATERIH PODATKOV V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	23
1. Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu	23
2. Oblikovanje dolgoročne rezervacije (namen in poraba dolgoročnih rezervacij)	23
3. Izkazovanje presežka odhodkov nad prihodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov	23
4. Metoda vrednotenja zalog gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje	24
5. Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlogih za neplačila	24
6. Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo, in vzroki za neplačila	24
7. Viri sredstev, uporabljenih za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)	25
8. Naložbe prostih denarnih sredstev	25
9. Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev	25
10. Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti	26

II. POSLOVNO POROČILO.....	27
SPLOŠNI DEL.....	27
1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA UPORABNIKA.....	30
2. DOLGOROČNI CILJI JAVNEGA ZAVODA	31
3. LETNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA ALI V LETNEM PROGRAMU DELA.....	32
4. FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALCI REALIZACIJE PROGRAMA.....	33
5. ŠTEVILO OBISKOVALCEV IN PRODAJA VSTOPNIC	36
6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA ZA PRETEKLO LETO ALI VEČ PRETEKLIH LET TER POJASNILA V ZVEZI S PODROČJI, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI	37
7. OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA	37
8. OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA.....	38
9. POJASNILO IN ANALIZA KADROVANJA.....	39
10. POROČILO O INVESTICIJAH IN NAKUPU OPREME	41
II. POSEBNI DEL	44
1. PREMIERE	44
1.1 jerebika, štrudelj, ples pa še kaj	44
1.2 HLAPCI.....	47
1.3 NORIŠNICA, D. O. O.	50
1.4 VROČINA	52
1.5 ZELDA.....	55
1.6 POJEDINA PRI TRIMALHIONU.....	57
2. NOVA POŠTA.....	60
2.1 TAKOREKOČ	61
2.2 PENG!	63
2.3 SOLO.....	64
2.4 POSTAJATI PREPUSTNA_EN: DOUMEVANJE MERIL, KI NISO ČLOVEŠKA....	66

2.5 SEMINAR SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI.....	67
2.6 Gostujoče predstave in dogodki na Novi pošti:.....	68
3. Dežela pridnih	69
4. IZREDNA DOGODKA	70
4.1 KLJUWANJE V SENCAH	70
4.2 ZBERI SVOJE PTICE	71
5. Spletno gostovanje v Mladinskem:.....	74
6. Gostujoča dogodka v Mladinskem:.....	74
7. BOBRI, 13. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje	74
8. ZASEDENOST IGRALCEV V LETU 2021	76
9. NAGRADE IN PRIZNANJA 2021	76
10. GOSTOVANJA PO SLOVENIJI	78
11. GOSTOVANJA V TUJINI	78
12. PROMOCIJA IN MARKETING	79
ZAKLJUČEK	82

I. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. Pojasnila k računovodskim izkazom Slovenskega mladinskega gledališča za leto 2021

Računovodski izkazi za leto 2021 so sestavljeni na podlagi naslednjih predpisov:

- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS 23/99, 30/02-1253,114/06-ZUE);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS 11/11-UPB4, 110/11 in 46/13,13/18);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 79/19);
- Pravilnik o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov ter pojasnilih k izkazom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS 134/03 in 34/04, 13/05, 114/06-4631, 138/06 in 120/07);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, popr. 60/10, 104/10 in 104/11, 86/16, 80/19);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS 134/03, 34/04, 13/05, 114/06-4631, 138/06, 120/07, 112/09 in 58/10, 97/12, 100/15, 75/17, 82/18);
- Pravilnik o načinu in stopnjah rednega odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS 45/05, 114/06-4831, 138/06, 120/07, 48/09, 12/09, 58/10, 100/15);
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu in kapitalskih naložbah (Uradni list RS 108/13);
- Navodilo za uskladitev računovodskih evidenc za uporabnike enotnega kontnega načrta z Zakonom o računovodstvu (Uradni list RS 110/99 in 26/00);
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS št. 77/07 uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13);
- Zakon za uravnoteženje javnih financ /ZUJF/ (Uradni list RS, št. 40/2012).

Pri sestavi poročila smo upoštevali tudi pojasnila Ministrstva za finance, pripravljena na osnovi zakonskih in podzakonskih predpisov, pripravljena pojasnila Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev ter druge predpise, ki urejajo vodenje poslovnih knjig določenih uporabnikov.

SESTAVNI DELI LETNEGA POROČILA

Letno poročilo določenega uporabnika v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu sestavljata:

- računovodsko poročilo, ki je sestavljeno iz računovodskih izkazov (bilanca stanja, izkaza prihodkov in odhodkov) in računovodskega pojasnila k izkazom, ter
- poslovno poročilo.

V skladu z drugim odstavkom 20. člena Zakona o računovodstvu sta računovodska izkaza določenih uporabnikov:

- bilanca stanja na dan 31. 12. 2021 in
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021.

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta obvezni prilogi k bilanci stanja preglednici, ki ju sestavimo na naslednjih obrazcih:

- Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A k pravilniku o sestavljanju letnih poročil) in
- Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil (priloga 1/B k pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je tudi:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B k pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Posebna vrsta predpisanih vrednostnih pojasnil so tako imenovani evidenčni izkazi, ki jih v členih od 21. do 25. določa Pravilnik o sestavljanju letnih poročil. Namenjeni so zagotavljanju podatkov o poslovanju v skladu s pravili. Predložimo jih na obrazcih:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A k pravilniku o sestavljanju letnih poročil),
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1 k pravilniku o sestavljanju letnih poročil),
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2 k pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Sestavni del Letnega poročila Slovenskega mladinskega gledališča so še:

- Finančno poročilo za leto 2021, ki ga izpolnjujemo za potrebe Ministrstva za kulturo,
- seznam objektov,
- obrazec Elementi za določitev delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Slovensko mladinsko gledališče kot določen uporabnik enotnega kontnega načrta evidentira poslovne dogodke na osnovi:

- prvega odstavka 15. člena Zakona o računovodstvu, v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi – po načelu nastanka poslovnega dogodka, in
- tretjega odstavka istega člena, ki določa, da se prihodki in odhodki priznavajo v skladu z računovodskim načelom denarnega toka.

V bilanci stanja in izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov so poslovni dogodki evidentirani po načelu nastanka poslovnega dogodka. V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka pa so evidenčno izkazani prejemki oziroma izdatki po načelu denarnega toka.

Terjatve in obveznosti med proračunskimi uporabniki je treba uskladiti po 37. členu Zakona o računovodstvu na dan 31. 12. 2021. Terjatve usklajujemo z evidentiranim stanjem obveznosti pri pravnih osebah (javnih zavodih, javnih agencijah in tudi skladih), ki so prejele sredstva iz javnih financ za nabavo oziroma povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

		Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve			
Ime uporabnika				Šifra proračunskega uporabnika	
SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA				35653	
Sedež uporabnika				Podskupina prorač. uporabnika	
Vilharjeva cesta 11, 1000 LJUBLJANA				3.4.	
				Matična številka	
				5055997000	
Bilanca stanja					
na dan 31. 12. 2021					
				v EUR (brez centov)	
Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek		
			Tekočega leta	Prejšnjega leta	
1	2	3	4	5	
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	508.494	510.631	
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	30.730	28.667	
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	28.153	26.945	
02	NEPREMIČNINE	004	889.084	889.084	
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	481.863	464.308	
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	943.338	954.275	
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	844.642	870.142	
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0	
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0	
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0	
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0	
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	291.161	380.361	
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	2.532	451	
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	65.829	195.188	
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	17.543	1.668	
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	3.941	672	

14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	184.712	176.922
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.279	460
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	15.325	5.000
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	799.655	890.992
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	279.352	349.354
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	177.091	156.102
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	57.777	22.486
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	31.749	24.296
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	836	465
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	248	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	11.899	146.005
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	520.303	541.638
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0

92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	508.500	512.759
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	11.555	28.879
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	799.655	890.992
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

2. Pojasnilo k bilanci stanja na dan 31. 12. 2021

Bilanca stanja je računovodski izkaz, sestavni del računovodskega poročila, ki prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v skladu z Zakonom o računovodstvu in Slovenskimi računovodskimi standardi ter Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Vsebina postavk v bilanci stanja je v skladu s Pravilnikom o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov ter s pojasnili k izkazu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov ob koncu obračunskega obdobja – na dan 31. 12. 2021. Sredstva in obveznosti do njihovih virov so razčlenjeni glede na vrsto in ročnost. Podatki v obrazcu so izkazani v evrih brez centov.

V skladu s Pravilnikom o računovodstvu SMG in Navodilom o načinu in stopnjah rednega odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se redni odpis opravi pri tistih opredmetenih osnovnih sredstvih, ki so usposobljena za uporabo.

Redni odpis je oblikovanje popravkov vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu v skladu s pravilnikom o odpisu. Pri amortiziranju upoštevamo:

- metodo enakomernega časovnega amortiziranja, razen pri drobnem inventarju, ki ga v celoti odpišemo ob nabavi;
- amortizacijsko osnovo, to je nabavno vrednost, popravljeno pri prevrednotenju opredmetenega osnovnega sredstva;
- začetek amortizacije prvi dan naslednjega meseca, potem ko je sredstvo pripravljeno za uporabo, in
- stopnje, določene v pravilniku o odpisu.

Amortizacija se pokriva v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, oziroma pasivnih časovnih razmejitev, če gre za donacije, razen če so za ta namen prejeta posebna proračunska sredstva od prodaje izdelkov in storitev.

V bilanci stanja na dan 31. 12. 2021 znaša skupni znesek aktive oziroma pasive 787.844,79 EUR.

Vsa sredstva so sredstva v upravljanju. Pregled nabavne, odpisane in sedanje vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter stopnja njihove odpisanosti sta razvidna iz dodatnih pojasnil k računovodskim izkazom.

V gledališču poslujemo tudi z gotovino. V ta namen vodimo blagajniški dnevnik. Plačevanje z gotovino je urejeno s Pravilnikom o poslovanju z gotovino in s Pravilnikom o izvajanju zakona o davčnem postopku. Na koncu leta 2021 je bilo v blagajni 2.532,08 EUR. Znesek je usklajen z blagajniškim dnevnikom.

Likvidnostna sredstva na računu so bila izkazana v višini 65.829,27 EUR in so bila prav tako usklajena z izpisom UJP. Stanje odprtih kratkoročnih terjatev do kupcev je bilo izkazano v višini 17.543,33 EUR, vse terjatve so do kupcev v Sloveniji.

Ločeno smo evidentirali kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta, katerih ustanoviteljica je občina oziroma država, in to v skupnem znesku 2.590,02 EUR, ter terjatve do ZZSZ za refundacijo boleznin, obračunanih pri plačah za december 2021, v skupnem znesku 662,80 EUR. Izkazano je tudi stanje kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta, in sicer do Ministrstva za kulturo za znesek plač za december 2021, ki bodo izplačane v začetku januarja 2022, v skupnem znesku 182.122,11 EUR. V poslovnih knjigah izkazujemo še stanje odprtih terjatev za vstopni delež DDV iz leta 2021, ki bo obračunan januarja 2022, in sicer v višini 615,76 EUR.

Kratkoročne obveznosti se nanašajo na obveznosti do zaposlenih za plače za december 2021, ter obveznosti za davke in prispevke na plače, izplačane v januarju 2022. Izkazane so v višini 177.090,99 EUR: za neto plače 104.592,53 EUR, 1.168,92 EUR za nadomestila in 37.289,71 EUR za prispevke iz plač, 25.170,03 EUR za davek iz plač (dohodnina) ter obveznost za nadomestilo za prevoz na delo, prehrano in premije ZSPJS v višini 8.869,80 EUR.

Izkazane so tudi obveznosti za prispevke na plače v višini 26.205,42 EUR in obveznost za DDV v višini 4.744,54 EUR.

Zunanjim sodelavcem smo januarja 2022 obračunali avtorski honorar za delo, opravljeno decembra 2021, zato v letu 2021 vodimo obveznost za neto dohodek, prispevke in dohodnino v višini 798,57 EUR.

V letu 2021 smo ugotovili in obračunali davek od dobička pravnih oseb v višini 247,63 EUR, katerega obveznost bomo plačali v letu 2022.

Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji so izkazane v višini 57.776,88 EUR, obveznost do dobaviteljev iz tujine višini 12.474 EUR, obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta pa v višini 836,04 EUR.

V bilančni postavki pasivnih časovnih razmejitev je izkazan znesek v višini 11.899,22 EUR, ki se nanaša na prodane vstopnice in abonmaje za predstave, ki bodo odigrane leta 2022, ter za darilne bone, ki bodo prav tako unovčeni leta 2022.

Znesek 15.325,32 EUR se nanaša na za leto 2022 podpisane pogodbe za projekte, ki bodo v letu 2022 tudi realizirani.

Agencija Republike
Slovenije za javnopravne
evidenčne in storitvene

Ime uporabnika				
SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA			35653	
Sedež uporabnika				Podskupina prorač. uporabnika
Vilharjeva cesta 11, 1000 LJUBLJANA			3.4.	
				Matična številka
			5055997000	
Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov				
od 01.01.2021 - 31.12.2021				
				v EUR (brez centov)
Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	3.012.427	3.071.404
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	3.012.427	3.071.404
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	0	10
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	34.738	176
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	199	0

del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	199	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	3.047.364	3.071.590
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	887.654	847.177
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	192.791	157.547
461	STROŠKI STORITEV	874	694.863	689.630
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.138.777	2.173.287
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.851.331	1.918.292
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	278.980	240.083
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	8.466	14.912
462	G) AMORTIZACIJA	879	0	0
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	7.770	11.750
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	248	167
468	L) DRUGI ODHODKI	883	1.359	10.202
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	3.035.808	3.042.583

	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	11.556	29.007
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	128
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	11.556	28.879
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	63	62
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

3. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je predpisan s Pravilnikom o letnih poročilih. Za Slovensko mladinsko gledališče, ki je določen uporabnik, je pomemben 16. člen pravilnika, po katerem zavod ugotavlja in razčlenjuje prihodke in odhodke v skladu z Zakonom o računovodstvu in s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja smo upoštevali tako načelo denarnega toka kot načelo nastanka poslovnega dogodka.

Prihodke od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe je Slovensko mladinsko gledališče ustvarilo s prodajo vstopnic in abonmajev za ogled predstav v matični hiši in na gostovanjih.

Med prihodki so izkazani tudi prihodki, ki smo jih pridobili s tehničnimi storitvami, različnimi kompenzacijami in koprodukcijami, nekaj s prodajo gledaliških listov, nekaj pa je bilo sponzorskih sredstev in donacij.

Med stroški materiala so izkazani stroški za material, porabljen za izdelavo scenografij in kostumov za predstave, stroški za pisarniški material, stroški za električno energijo in energijo za ogrevanje, stroški za porabljeno vodo in strokovno literaturo, material, porabljen za vzdrževanje, potrošni material za predstave v nastajanju in za tekoče predstave. Del stroškov se nanaša na nakup novih delovnih oblek in sanitetnega materiala. Stroški za material so leta 2021 znašali skupaj 192.791,20 EUR.

K stroškom storitev sodijo stroški za telefon, poštnine, fotografske storitve, za storitve sprotnega vzdrževanja, stroški za propagando, objave, tiskarske storitve ter storitve fotokopiranja in vezav, najemnine, investicijska vzdrževanja, stroški za varovanje na predstavah, najemnine, provizije, stroški za izobraževanje in seminarje, stroški za prevajanje, lektoriranje, odvetniške, svetovalne in računalniške storitve, prevoze doma in v tujini, potni stroški za službene poti zaposlenim, avtorski honorarji, študentsko delo, izplačila po podjemnih pogodbah, stroški za reprezentanco ... Stroški za storitve so leta 2021 znašali skupaj 694.863,15 EUR.

Med stroški dela, ki so za leto 2021 znašali 2.138.777,32 EUR, so izkazane plače in nadomestila zaposlenim z dodatki, prispevki na plače, regres za letni dopust, redna delovna uspešnost, jubilejne nagrade, 1/2 odpravnine ob upokojitvi.

Amortizacija se v celoti pokriva v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, zato se v izkazu prihodkov in odhodkov ne prikaže.

Med drugimi stroški so izkazani stroški za mednarodne članarine, tantieme, takse in pristojbine. Njihova višina je bila 11.495,12 EUR. Drugi odhodki so leta 2021 znašali 1.359,45 EUR.

		Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve			
Ime uporabnika				Šifra proračunskega uporabnika	
SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA				35653	
Sedež uporabnika				Podskupina prorač. uporabnika	
Vilharjeva cesta 11, 1000 LJUBLJANA				3.4.	
				Matična številka	
				5055997000	
Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti					
od 01.01.2021 - 31.12.2021					
				v EUR (brez centov)	
Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek		
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu	
1	2	3	4	5	
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	3.011.287	1.140	
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.011.287	1.140	
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0	
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0	
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0	
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	0	
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	34.738	0	
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	199	0	
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0	
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	199	0	
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	3.046.224	1.140	

	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	886.514	1.140
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	191.651	1.140
461	STROŠKI STORITEV	674	694.863	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	2.138.777	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.851.331	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	278.980	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	8.466	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	0	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	7.770	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	248	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	1.359	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	3.034.668	1.140
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	11.556	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	11.556	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

4. Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

V skladu z drugim odstavkom 23. člena Pravilnika o letnih poročilih je treba poleg izkaza prihodkov in odhodkov izpolniti še obrazec Prihodki in odhodki določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti; ta obrazec je narejen na enak način kot izkaz prihodkov in odhodkov, le da so v njem prikazani odhodki in prihodki po vrstah dejavnosti razčlenjeni na javno službo in tržno dejavnost.

Po 22. členu Zakona o zavodih so kot javne službe z zakonom oziroma odlokom občine ali mesta določene tiste dejavnosti, katerih trajno in nemoteno opravljanje zagotavlja v javnem interesu država, občina ali mesto. Torej je dejavnost javne službe tista, ki je kot taka določena z zakonom ali odlokom na podlagi zakona.

Za sodilo uporabljamo razmerje med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe, in prihodki, doseženimi pri prodaji blaga in storitev.

	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve		
	SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA		Sifra proračunskega uporabnika 35653
Sedež uporabnika			Podskupina prorač. uporabnika
	Vilharjeva cesta 11, 1000 LJUBLJANA		3.4.
			Matična številka
			5055997000

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01.01.2021 - 31.12.2021

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	v EUR (brez centov)	
			Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	3.035.115	3.113.361
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	3.035.115	3.113.361
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.887.173	2.933.381
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	2.676.028	2.710.725
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	2.676.028	2.710.725
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	211.145	222.656
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	191.145	222.656
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	20.000	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0

	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	147.942	179.980
del 7102	Prejete obresti	422	0	0
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	2.808	3.170
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	103.460	162.995
72	Kapitalski prihodki	425	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	6.674	9.232
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	4.583
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	35.000	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	0	0
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0	0
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	3.175.552	2.954.211
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	3.175.552	2.954.211
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.911.592	1.816.259
del 4000	Plače in dodatki	440	1.721.475	1.675.182
del 4001	Regres za letni dopust	441	64.260	56.681
del 4002	Povračila in nadomestila	442	64.025	55.499
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	53.366	13.985
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	8.466	14.912
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	304.405	292.652
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	147.371	143.030
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	126.638	120.608
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.702	1.610

del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.794	1.628
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	26.900	25.776
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	908.281	833.525
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	176.556	162.378
del 4021	Posebni material in storitve	455	101.674	84.821
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	72.842	65.020
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	15.345	17.076
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	30.540	16.973
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	31.542	27.475
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	83.398	60.315
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	8.040
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	396.384	391.427
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	51.274	11.775
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	51.274	11.775
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	0	0

del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	159.150
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	140.437	0

5. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka ter pojasnila k finančnemu poročilu za leto 2021

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka je namenjen spremljanju javnofinančnih prihodkov in odhodkov. To pomeni, da mora pravna oseba, tj. določen uporabnik, pri priznavanju prihodkov in odhodkov upoštevati računovodsko načelo denarnega toka – plačane realizacije. Tako zbrani podatki so potrebni za spremljanje gibanja sredstev javnih financ na ravni države in občine. Sestavna dela tega izkaza sta izkaz računa finančnih terjatev in izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Ker se pri izkazovanju prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka upošteva le denarni tok, se podatki razlikujejo od podatkov, izkazanih v obrazcu prihodkov in odhodkov. Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke, razmejene po vrstah dejavnosti (javna služba in tržna dejavnost).

V izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka je izkazano zmanjšanje sredstev na računu v višini 140.437,77 EUR.

Za stroške dela po denarnem toku smo v obračunskem obdobju porabili 2.215.996,96 EUR, prejeli pa smo 2.118.304,13 EUR.

Na dolgotrajni bolniški odsotnosti je bilo nekaj zaposlenih, zato smo lahko izplačali delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela v višini 20.535,84 EUR, ki se delno pokriva iz zneska refundiranih boleznin.

Odhodki za avtorske honorarje obsegajo plačila po sklenjenih avtorskih pogodbah za igranje v predstavah in plačila za avtorska dela pri nastajanju predstav, osebam, ki še imajo status študenta, pa plačujemo avtorske honorarje preko študentskega servisa. Leta 2021 je znašal strošek avtorskih honorarjev 213.851,89 EUR, stroški za študentsko delo pa 29.209,94 EUR.

Kadar ne gre za avtorsko delo, sodelavcem za opravljeno delo izplačujemo po podjemnih pogodbah.

Najemnine plačujemo za poslovni prostor (Prodajna galerija) v središču mesta, namenjen prodaji vstopnic, in sicer 3.132,24 EUR na leto, v višjem znesku 30.639,41 EUR pa za najem prostora v lasti Gospodarskega razstavišča, ki ga potrebujemo za vaje, predstave in skladišče.

Investicijski odhodki se nanašajo na nakup nove opreme, ki jo potrebujemo zaradi spremenjenega načina delovanja. Gledališče se je moralo zaradi epidemije občasno preseliti na splet.

Konec leta 2021 so bile vse izredne investicije realizirane. Vir pa smo morali zagotoviti iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Mestna občina Ljubljana nam je izredno odobrila sredstva v višini 20.000,00 EUR, s čimer smo delno pokrili stroške za nakup opreme za snemanje predstav.

II. DODATNA POJASNILA NEKATERIH PODATKOV V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

1. Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Za razmejevanje prihodkov in odhodkov glede na dejavnost nismo uporabili sodil, ampak dejanske podatke, ki so razvidni iz dokumentacije. Prihodki za opravljanje javne službe se nanašajo na prodane vstopnice za predstave, prodajo publikacij in na gledališka gostovanja (odkup predstav) v Sloveniji in tujini. V letu 2021 so prihodki iz tržne dejavnosti znašali 1.139,67 EUR. Gre za tehnične storitve, ki jih zagotavljamo drugim zavodom.

Prihodki in odhodki so izkazani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi, ki veljajo za nepridobitne organizacije. Tako smo pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja upoštevali načelo nastanka poslovnega dogodka, pri členitvi stroškov, odhodkov in prihodkov za posamezne vrste pa pravila iz Slovenskih računovodskih standardov in Pravilnika o enotnem kontnem načrtu. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe so prihodki, ki jih zaračunamo za ogled predstav v matični hiši in na gostovanjih.

2. Oblikovanje dolgoročne rezervacije (namen in poraba dolgoročnih rezervacij)

V Slovenskem mladinskem gledališču ne oblikujemo dolgoročnih rezervacij.

3. Izkazovanje presežka odhodkov nad prihodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov

Leta 2021 je gledališče izkazalo presežek prihodkov nad odhodki v višini 11.803,06 EUR, ki se je po obračunu davka od dobička pravnih oseb zmanjšal za 247,63 EUR. Tako znaša presežek prihodkov nad odhodki po obračunu DDPO za leto 2021 11.555,43 EUR, in to tako v bilanci stanja kot v izkazu prihodkov in odhodkov.

4. Metoda vrednotenja zalog gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje

Način dela v gledališču je tak, da material, ki ga kupimo, takoj uporabimo oziroma predelamo, zato zalog ne vodimo. Material predelamo v gledališke oziroma scenske elemente in ga porabimo za izdelavo ali obnovo kostumov. Veliko kupujemo potrošnega materiala, ki ga potrebujemo za rekvizite na vajah in pri uprizarjanju predstav.

5. Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlogih za neplačila

Na dan 31. 12. 2021 je bilo stanje na kontu terjatev do kupcev 17.543,33 EUR. Na kontu terjatev do uporabnikov proračuna države ali občine je bilo konec leta 2021 izkazanih 184.712,13 EUR. Tu so evidentirane tudi terjatve do kupcev, katerih ustanoviteljica je občina ali država, v višini 2.590,02 EUR, in terjatve za plače za december 2021, v višini 182.122,11 EUR, ki jih pokriva Ministrstvo za kulturo in bodo izplačane januarja 2022.

Terjatve do ZZZS za nadomestila, ki so bila izplačana za leto 2021, so izkazane v višini 662,80 EUR.

Terjatve do kupcev bodo poravnane v začetku leta 2022, ker so bile zaračunane storitve opravljene decembra in ker imajo proračunski uporabniki 30-dnevni rok za plačilo.

6. Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo, in vzroki za neplačila

Obveznosti do dobaviteljev so bile na dan 31. 12. 2021 izkazane na kontu obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji, in sicer v višini 45.302,88 EUR, do dobaviteljev v tujini pa 12.474,00 EUR, ker konec leta še niso zapadle v plačilo.

Ločeno vodimo evidenco obveznosti do dobaviteljev, katerih ustanoviteljica je država ali občina, in tu je bilo 31. 12. 2021 evidentiranih 465,08 EUR obveznosti.

Stanje likvidnostnih sredstev na računu konec leta 2021 je bilo 65.829,27 EUR, kar dopušča plačilo obveznosti.

7. Viri sredstev, uporabljenih za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)

Za nove nabave osnovnih sredstev oziroma za vlaganje v opredmetena osnovna in neopredmetena dolgoročna sredstva običajno prejmemo namenska sredstva Mestne občine Ljubljana, ki je naša ustanoviteljica.

Leta 2021 smo kupili kar nekaj osnovnih sredstev, vir zanje pa smo morali zagotoviti iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let, in sicer v višini 31.000,00 EUR; porabo teh sredstev nam je s sklepom odobril Svet SMG, 20.000,00 EUR pa nam je z aneksom odobrila Mestna občina Ljubljana.

8. Naložbe prostih denarnih sredstev

Na koncu leta gledališče nima prostih denarnih sredstev.

9. Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

Vsa sredstva so sredstva v upravljanju.

Na koncu leta 2021 je bilo stanje na kontu obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, 508.500,17 EUR.

Presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2020 je bil usklajen z Mestno občino Ljubljana, višina pa je bila 31.007,05 EUR. Konec leta 2021 smo ga zmanjšali za nove nabave nujno potrebnih osnovnih sredstev v višini 31.000,00 EUR, hkrati pa smo ga povečali še za presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2021, tako da je bilo stanje na koncu leta 11.810,11 EUR.

Stanje na kontu 980 se je zmanjšalo za amortizacijo gradbenih objektov in opreme v višini 55.942,46 EUR, povečalo pa za 31.000,00 EUR (prenos iz prihodkov) za nakup funkcionalne opreme gledališča, za 20.000,00 EUR – namenska sredstva MOL, 1.905,63 EUR – odškodnina zavarovalnice in 900,00 EUR – prodaja rabljenega ojačevalca.

Konec leta 2021 ugotavljamo presežek prihodkov nad odhodki, in sicer ta po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb v višini 247,63 EUR znaša 11.555,43 EUR.

10. Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti

Na seznamu osnovnih sredstev je še kar nekaj takih, ki so v celoti odpisana, ampak jih kljub temu uporabljamo za opravljanje dejavnosti. To so:

tonska oprema,

video oprema,

oprema za luč,

fotokopirni stroj,

tiskalniki,

računalniki ...

II. POSLOVNO POROČILO

SPLOŠNI DEL

Leto 2021 je bilo že drugo, ki ga je zaznamovala epidemija koronavirusne bolezni. Iz nje se področje živih – in s tem seveda tudi uprizoritvenih umetnosti – v trenutku pisanja teh vrstic še ni izvilo. Če smo v leto 2021 vstopili v dobri finančni kondiciji, so okoliščine na začetku leta 2022 daleč od idealnih. Dvajset odstotkov kolektiva je okuženega, finančna slika je zaradi dviga cen tako rekoč vsega in zaradi nezmožnosti ustvarjanja lastnega prihodka neprimerno slabša kot pred letom dni, čeprav še vedno pozitivna, trenutna oblast pa še bolj neodgovorno in prostaško lomasti po dostojanstvu slovenske umetnosti in kulture. Prav v nobeni kategoriji, pa čeprav jih je na to nenehno opozarjal tudi Kolegij direktorjev slovenskih gledališč, vodstvo Ministrstva za kulturo ni upoštevalo dejstva, da:

- nam je že gospodarska kriza odnesla 30 % sredstev in da se odtlej nismo stanje ni niti malo izboljšalo;
- da smo zaradi zaprtja ali izjemno zmanjšanega števila sedežev že drugo leto ob približno polovico lastnega prihodka, ki ga – po ustanovnem aktu – tako rekoč v celoti vlagamo nazaj v program;
- da so se cene energentov in surovin (pa tudi vsega drugega) močno zvišale;
- da naši programi predvidevajo sodelovanje s kopico prav tistih nevladnih organizacij, ki kljub močnim referencam v okviru štiriletnega programskega razpisa niso dobile sredstev.

Za nameček nam je ministrstvo odvzelo sredstva, ki smo jih privarčevali na plačnih postavkah, čeprav smo prav na ministrstvu dobili zagotovilo, da tega ne bodo storili. Torej, še tista sredstva, s katerimi bi vsaj malo ublažili omenjeni izpad prihodkov, so nam bila odvzeta.

Morda bi za začetek veljalo primerjati leti 2020 in 2021, in sicer v precej splošnem okviru možnosti za delovanje in predpisanih omejitev.

LETO	2020	2021
100 % kapaciteta	3 meseci	3 meseci
50 % kapaciteta		2 meseca
30 % kapaciteta	3 meseci	2 meseca
ZAPRTO (zgolj spletni program)	4 meseci	4 meseci

Če poenostavimo in rečemo, da gledališka sezona običajno traja deset mesecev, potem je bilo leta 2020 moč le tri mesece delovati s 100-odstotnimi zmogljivostmi, tri mesece pa s 30-odstotnimi.

Leta 2021 je bila situacija na prvi pogled precej podobna, po učinkovitosti pa precej drugačna. Prva razlika je bila posledica odločitve, da kolektivne dopuste skrajšamo – s tem smo sezono podaljšali za skoraj mesec dni –, kar je v praksi pomenilo, da smo delali do sredine julija, v novo sezono pa vstopili že sredi avgusta. Druga, še pomembnejša razlika pa je bila v tem,

da v letu 2020 skorajda nismo imeli spletnega programa. Drugače je bilo lani, ko smo v obdobju štirimesečnega »zaprtja« med januarjem in aprilom 2021 pripravili precej raznolik spletni program. To nam je omogočila ustanoviteljica, saj nam je sofinancirala nakup opreme za spletne prenose predstav. Izvajati pa jih je bilo mogoče predvsem zaradi odločitve, da se kot ekipa priučimo in se naučimo to početi sami, ne da bi – kot večina drugih gledališč – za to storitev najemali zunanje izvajalce.

Če je bilo leta 2020 od 147 izvedenih dogodkov 12 % spletnih, pa je bil ta delež leta 2021 28-odstoten, s tem da se je – tudi zaradi tega – močno povečalo skupno število dogodkov (bilo jih je 242). Toda te dolgočasne številke povejo le del zgodbe: izvajanje programa na spletu v resnici predstavlja tudi vse tisto, kar gledališče ne bi smelo biti.

Že v poročilu za leto 2020 smo napovedali, da bo ogromno produkcijskih in postprodukcijskih dejavnosti, predvidenih v *Finančnem načrtu in programu dela za leto 2020*, seveda ostalo nerealiziranih in da bomo pri nekaterih od njih beležili skoraj enoletni zamik. Vendar so se takratne napovedi pogosto izkazale za preveč optimistične, saj se je epidemija umirjala počasneje, kot smo si želeli:

- premiero predstave *Hlapci* (sprva predvideno za maj 2020) smo najprej premaknili na april 2021, potem pa so nas nenehne okužbe v umetniški ekipi prisilile k temu, da smo jih premierno uprizorili šele konec junija;
- predstavo *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* smo »interno« uprizorili že marca 2021, pred občinstvom v živo pa smo to lahko naredili šele julija 2021 v Novi Gorici, oktobra 2021 pa v Ljubljani;
- tudi predstava *Norišnica, d. o. o.* je premiero doživela s skoraj enoletnim zamikom – septembra 2021 namesto decembra 2020.

Ne glede na to pa smo bili še pred dobrim mesecem na pragu tega, da vse »dolgove« za nazaj in vse ključne produkcije, predvidene za leto 2021, realiziramo v zelenem terminskem okviru. Vendar smo morali zaradi okužb v ustvarjalni ekipi predstave *Svoje usode krojači*, v kateri v okviru Mladega Mladinskega, programa gledališkega vajeništva in vstopanja mladih v javni diskurz, sodeluje dvajset mladih med 15. in 20. letom starosti, premiero premakniti na januar 2022, dva dni pred napovedanim datumom pa je davek terjala še različica omikron, zato smo jo predstavili na 20. februar 2022. To pa je, ko gre za glavni program, edini dolg, ki ga iz leta 2021 prenašamo v prvo četrtletje leta 2022. Tudi v tem smislu je bilo leto 2021 v resnici uspešno, saj smo bili dovolj motivirani, da velikanske zamude pri realizaciji glavnega programa nadoknadimo.

Kljub vsemu smo leta 2021 zabeležili kar nekaj prijetnih presenečenj in presežkov:

- Predstava *Gejm* v režiji Žige Divjaka je postala absolutna zmagovalka Festivala Borštnikovo srečanje (skupaj je prejela sedem nagrad). To je že tretji zaporedni *grand prix* našim predstavam na tem festivalu. Ista predstava je prejela posebno nagrado žirije na Tednu slovenske drame.
- Tudi zaradi manjšega deleža spletnih gostovanj smo napovedano število mednarodnih gostovanj presegle za 100 %. Za leto 2021 smo jih previdno napovedali oz. prijavi le skromnih sedem (tudi zato, ker od ministrstva nismo prejeli tolikšnega obsega sredstev, za katerega smo zaprosili), realizirali pa smo jih petnajst.

- Sezono 2021/2022 smo začeli izredno uspešno, s premiero predstave *Vročina* v režiji Žige Divjaka na uglednem festivalu steirischer herbst v avstrijskem Gradcu. To je postalo temelj za pogovore s tamkajšnjimi partnerji glede velike slovensko-avstrijske koprodukcije za leto 2024.
- Štiri od naših predstav, ki so bile leta 2021 premierno uprizorjene, so uvrščene na 52. Teden slovenske drame, dve v tekmovalni in dve v spremljevalni program (kar je več kot 50-odstotni delež naše celotne produkcije), dve v tekmovalni program Dnevo komedije, tri pa na Borštnikovo srečanje. V tem segmentu močno prekašamo tako rekoč vsa slovenska gledališča, tudi tista, ki imajo za več kot 100 odstotkov večjo produkcijo. Tu ne gre za tekmovanje in nagrade, temveč predvsem za dokaz, da imamo med vsemi slovenskimi gledališči daleč najvišji delež programa, ki je prepoznan kot nadpovprečen in v smislu uprizoritvenih formatov najbolj inovativen.

LETO	2006	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vsi dogodki	193	282	273	262	263	278	323	147	242
Vse predstave	175	275	252	218	204	239	261	125	179
Št. obisk.	ni podatka	46.541	44.094	44.481	42.237	45.026	42.036	23.347	21.850
Lastni prihodek (v EUR)	167.359	276.320	226.981	323.100	273.383	322.712	243.974	135.217	139.783

Osnovni podatki iz registracije:

Naziv: Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana

Skrajšano ime: SMG

Naslov: Vilharjeva 11, 1000 Ljubljana

Matična št.: 5055997000

Davčna št.: 19061978

Tel.: 01 300 49 00

e-mail: info@mladinsko-gl.si

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA UPORABNIKA

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, 36/00);
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02);
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 96/02, 77/07, 56/08, 4/10, 20/11);
- Zakon o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 56/02, 68/06);
- Zakon o delovnih razmerjih ZDR-1 (Ur. l. RS, št. 21/13);
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/95, 114/06);
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (Ur. l. RS, št. 45/94, 43/06 in naslednji);
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko mladinsko gledališče (Ur. l. RS, št. 110/04, 105/08 ter 106/11);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01);
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02);
- Zakon za uravnoteženje javnih financ /ZUJF/ (Ur. l. RS, št. 40/2012).

2. DOLGOROČNI CILJI JAVNEGA ZAVODA

Osemnajstega januarja 2021 je bila na redni seji Sveta MOL brez pripomb in komentarjev sprejeta strategija zavoda za obdobje 2021–2025, ki v želji po skorajda dogmatičnem spremljanju izhodišč v ustanovitvenem aktu znova potrjuje teoretične, etične in praktično-organizacijske postulate, iz katerih v štirih ločenih sklopih izpelje konkretne cilje, z dovolj jasno definiranimi ukrepi, učinki, predvsem pa s konkretnim časovnim okvirjem. V dolgoročni viziji strategija stremi k temu, da se v naslednjega četrta stoletja Mladinsko tudi infrastrukturno razvije v enega najsodobnejših gledaliških centrov v širši regiji in postane glavni motor Umetniško-izobraževalnega središča Ljubljana, ki bo delovalo v končno zaključenem in prenovljenem Plečnikovem Akademskem kolegiju. Še več, območje okoli tega spomenika državnega pomena ne bo več degradirano, tudi ne zgolj »na obrobju mestnega središča«, saj se bo celoten predel razvil v novo, predvsem pa živahno, zelenih in drugih javnih površin polno mestno presečišče, ki bo skupaj z vitalnim razvojem območja okoli Muslimanskega kulturnega centra Ljubljana predstavljalo novo kulturno in arhitekturno os, izjemno privlačno tudi za turiste, ki jim strogo mestno središče ponuja premalo.

Vsebinsko in produkcijsko Mladinsko še vedno trmasto premika meje med alternativnim, urbanim in institucionalnim, med sodobno konvencijo in eksperimentom, med politično pro(vo)aktivnostjo in razširjenimi kulturnovzgojnimi programi. Njegove produkcijske, tehnične in organizacijske kapacitete bodo v tem obdobju zmožne še ambicioznejših uprizoritvenih formatov, Mladinsko bo sposobno gostiti tudi najzahtevnejše in vrhunske stvaritve, ki jih ponuja svetovno gledališče, poleg tega bo pobudnik in glavno prizorišče tako rekoč edinega mednarodnega festivala uprizoritvenih umetnosti, ki se bo z leti razvil v eno najprivlačnejših evropskih gledaliških manifestacij. Mladinsko bo ustanovilo mrežo evropskih partnerskih gledališč, ki se bodo povezala na temelju načel politično angažiranega gledališča, in bo na eni strani skrbelo za trajno izmenjavo vrhunskih umetniških stvaritev s poudarkom na promociji slovenskega gledališča v tujini, na drugi pa – v sodelovanju z mednarodnimi kulturnimi inštituti – v Sloveniji za trajno izvajanje daljših umetniških rezidenc tujih umetnikov.

Program bo snovalo v tesni navezavi s Pionirskim domom in konzorcijem neinstitucionalnih producentov, ki bodo svoje mesto dobili v starih prostorih Slovenskega mladinskega gledališča. Njegovi klubski prostori bodo pomagali ohranjati in razvijati glasbeno subkulturo in promovirati slovensko literaturo. Tako rekoč vse vsebine Mladinskega bodo dostopne različnim ranljivim skupinam (ekonomska, socialna, starostna in druge oviranosti), ki bodo njegov program trajno soustvarjale.

3. LETNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA ALI V LETNEM PROGRAMU DELA

Primerjava realizacije v letu 2021 s finančnim načrtom 2021 in poročilom za leto 2020 po denarnem toku:

	realizacija 2021	finančni načrt 2021	finančno poročilo 2020
SKUPAJ PRIHODKI	3.035.116	3.331.603	3.113.361
prihodki za izvajanje javne službe	3.033.397	3.328.009	3.113.361
prihodki iz državnega proračuna	2.676.028	2.874.695	2.710.725
prihodki iz občinskega proračuna	211.145	200.000	222.656
prihodki od prodaje blaga in storitev za izvajanje javne službe	146.224	253.314	179.980
prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	1.719	1.500	
SKUPAJ ODHODKI	3.177.270	3.329.509	3.330.830
odhodki za izvajanje javne službe – plače	2.215.996	2.328.185	2.108.911
izdatki za blago in storitve za javno službo	908.281	908.281	833.525
investicijski odhodki	51.274		11.775
odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	1.719	1.500	

4. FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALCI REALIZACIJE PROGRAMA

Na podlagi statističnih podatkov je Mladinsko leta koronskega 2021 realiziralo **242 dogodkov (od tega 28 % spletnih)**, ki si jih je ogledalo **21.850 obiskovalcev**, kar je približno 50 % manj kot v letih pred epidemijo. Leta 2018 je denimo realiziralo **278 dogodkov**, ki jih je obiskalo **45.026 obiskovalcev**, leto pred tem **263 dogodkov**, ki si jih je ogledalo **42.237 obiskovalcev**. Leta 2016 je bilo v Mladinskem **262 prireditev**, ki so privabile **44.246 obiskovalcev**, leta 2015 jih je bilo na **273 dogodkih 44.094**, leta 2014 smo realizirali **282 prireditev**, ki se jih je udeležilo **46.541 obiskovalcev**; leta 2013 smo imeli **296 prireditev in 44.123 obiskovalcev**, leta 2012 pa **255 dogodkov in 42.825 obiskovalcev**.

Povprečna cena vstopnice je bila leta 2021 **9,92 EUR**, zasedenost prizorišč pa **88-odstotna**.

Skupni lastni prihodek se je leta 2021 pričakovano znižal, tudi v tem segmentu beležimo približno 50-odstotni upad glede na prejšnja leta, vseeno pa lastni prihodek v višini **139.783 EUR** ni slab rezultat, zlasti če upoštevamo, da je prihodek iz naslova gostovanj po Sloveniji in v tujini v Mladinskem običajno tisti dejavnik, ki bistveno vpliva na višino lastnih prihodkov. V tem smislu je najbolj zaskrbljujoč rezultat v kategoriji mednarodnih gostovanj, saj je Mladinsko v najboljših letih skoraj tretjino lastnega prihodka ustvarilo na mednarodnem tržišču, ki pa je bilo leta 2021 vsem gledališčem tako rekoč nedostopno.

139.783 EUR je treba dodati še 35.000 EUR odškodnine, ki smo jo prejeli na podlagi prijavljenega škodnega dogodka, povezanega s poplavami, ki so prizadele naše gledališče.

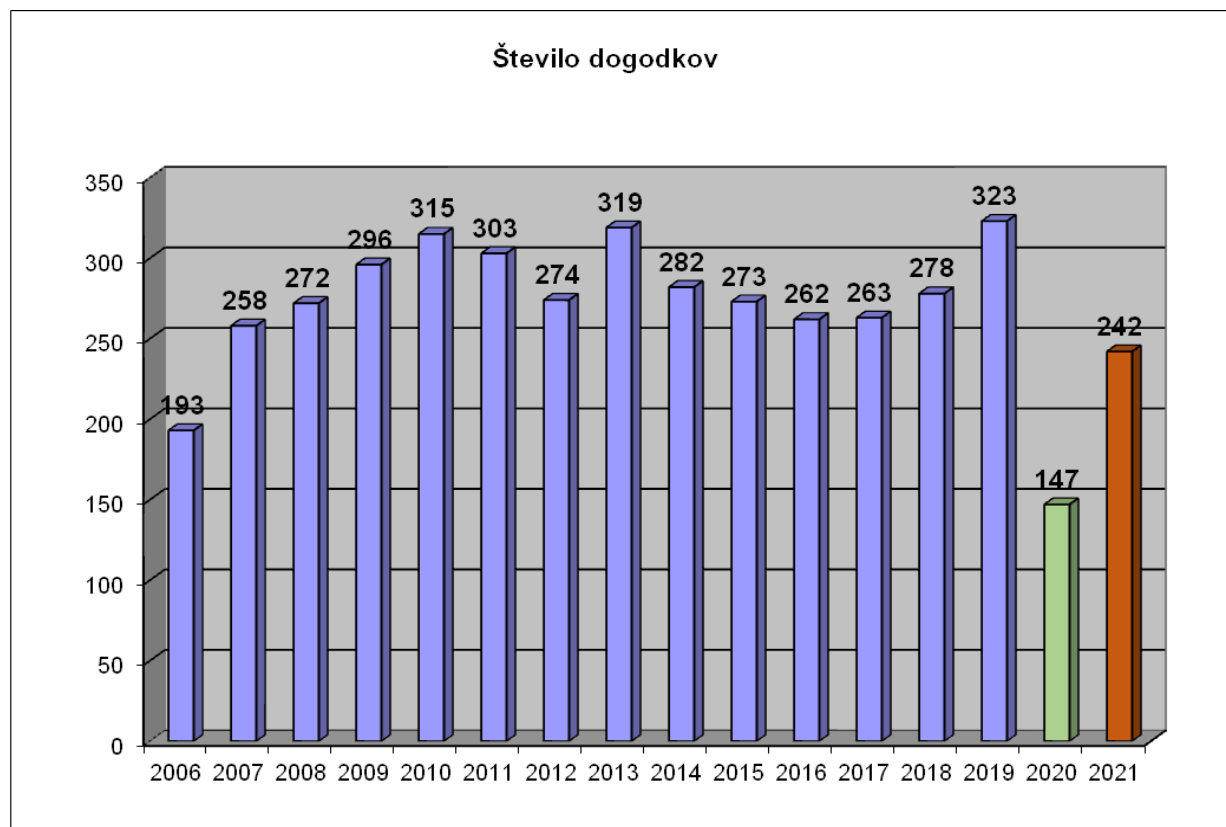
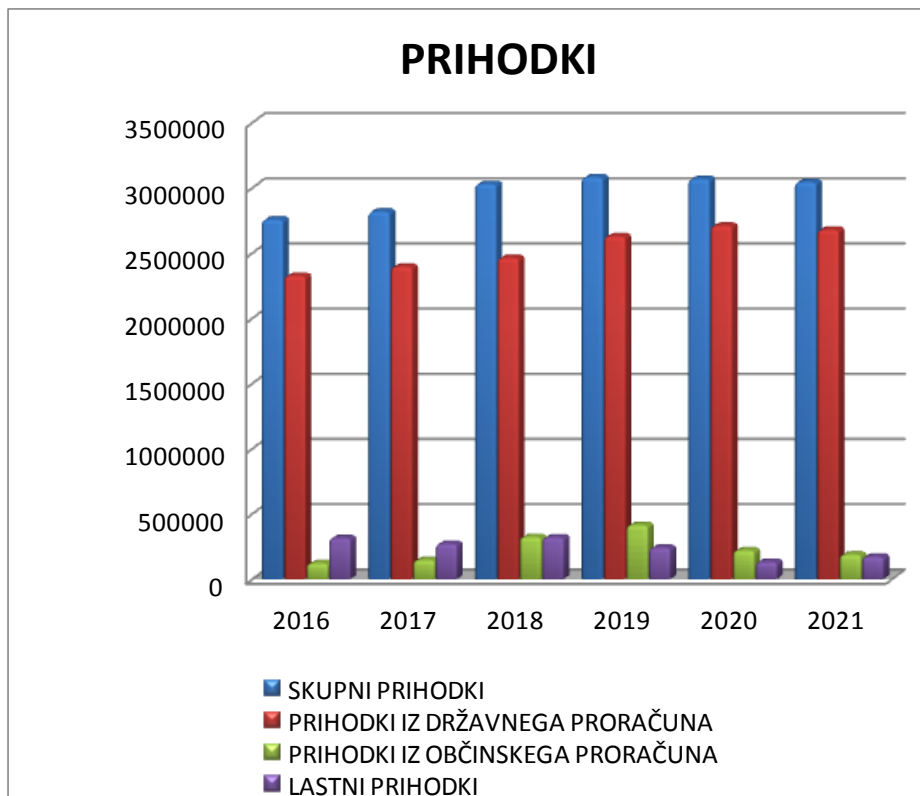

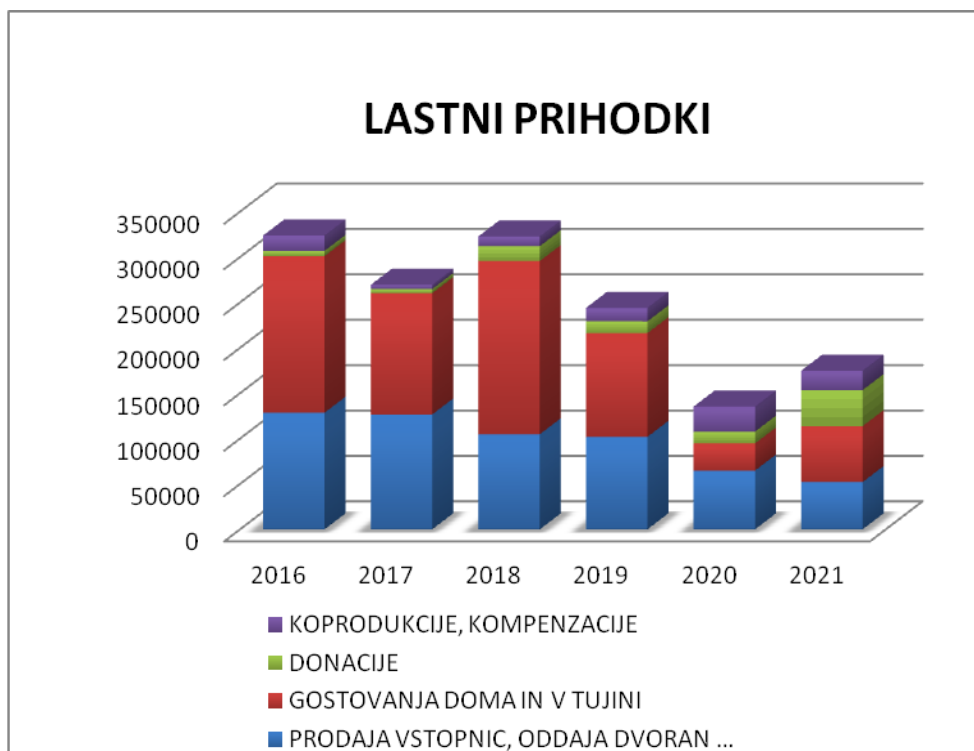
TABELA 2: Struktura vseh prihodkov v letih od 2016 do 2021

PRIHODKI	LETO 2016	LETO 2017	LETO 2018	LETO 2019	LETO 2020	LETO 2021
skupni prihodki	2.760.596	2.821.344	3.033.006	3.084.522	3.071.590	3.047.364
prihodki iz državnega proračuna za program	388.073	382.564	381.431	370.364	375.431	382.674
prihodki iz državnega proračuna za splošne stroške	136.775	142.185	161.238	159.778	165.000	175.050
prihodki iz državnega proračuna za plače	1.804.631	1.874.212	1.923.625	2.101.906	2.173.287	2.123.709
prihodki iz državnega proračuna za investicije						
prihodki iz občinskega proračuna za progr. + mat. str.	107.419	149.000	244.000	208.500	222.655	191.145
prejeta sredstva občinskega proračuna za investicije	17.000		82.000	208.634		20.000
lastni prihodki vstopnice, oddaja dvoran itd.	127.925	130.551	104.738	101.906	64.762	52.101
lastni prihodki od gostovanj doma in v tujini	172.460	133.648	190.890	114.236	29.900	61.589
donacije, domače in tuje, odškodnina zaradi poplave	5.800	4.500	16.346	13.000	13.000	39.738
koprodukcije, kompenzacije	16.915	4.684	10.738	14.832	27.555	21.358

GRAFIKON 2: Struktura prihodkov 2016–2021

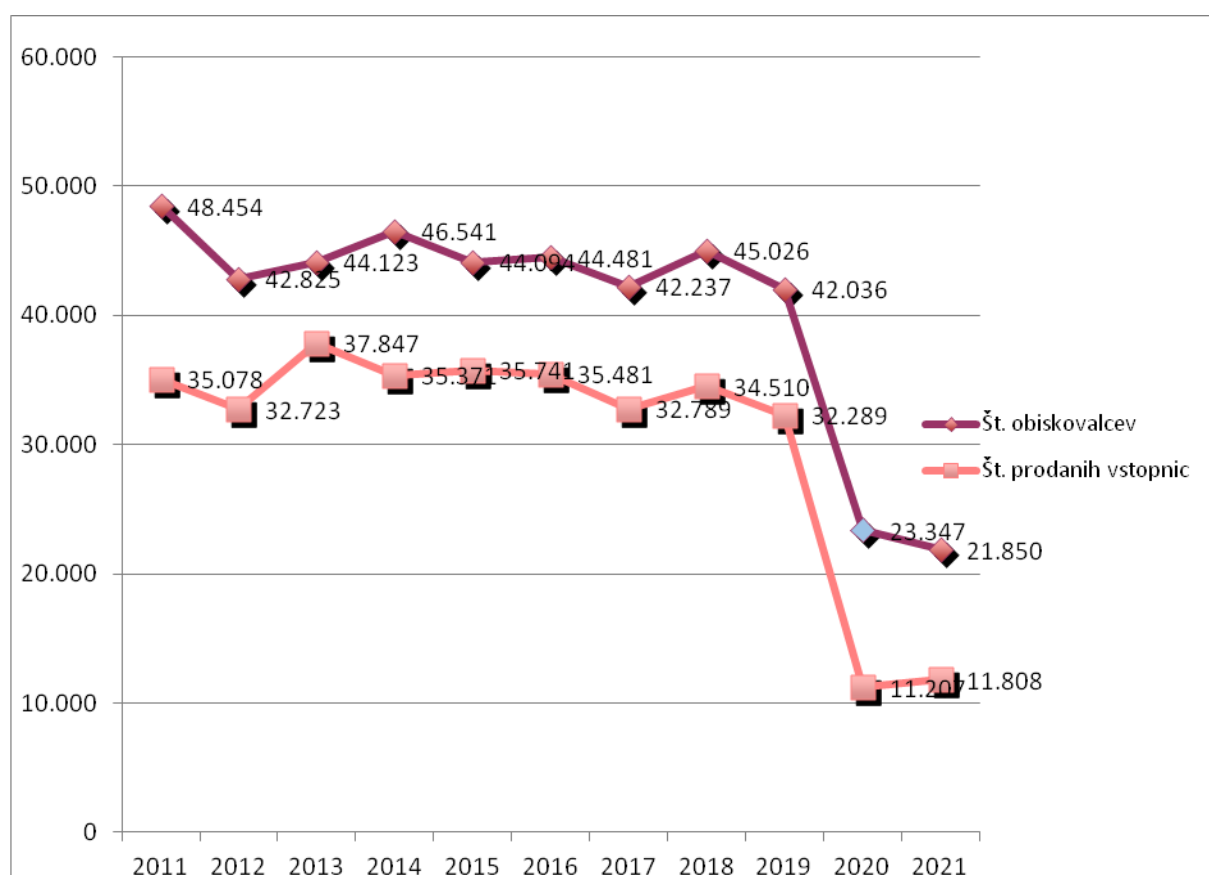
GRAFIKON 3: Struktura lastnih prihodkov 2016–2021

5. ŠTEVILO OBISKOVALCEV IN PRODAJA VSTOPNIC

Tako kot pri kazalniku *delež lastnega prihodka* tudi pri številu prodanih vstopnic ni jasnih pravil, natančne metodologije in na splošno formalnega soglasja, kaj ti kazalniki sploh vključujejo. Njihovo nedorečenost potrjujejo zlasti pogovori z direktorji drugih gledališč ali njihovimi pomočniki, ki pričajo o tem, da si glede razumevanja določenih kazalnikov nismo enotni. Leta 2012 smo zato na predlog ustanoviteljice Slovenskega mladinskega gledališča, Mestne občine Ljubljana, v tedanje poročilo uvedli novo metodologijo beleženja prodanih in izdanih vstopnic, ki jo odtlej kontinuirano upoštevamo.

Naslednji grafikon prikazuje nadaljevanje in pričakovano stagniranje v obeh statističnih kategorijah – število obiskovalcev je glede na »običajna« leta upadlo za skoraj 50 %, število prodanih vstopnic pa za 70 %. Razlog je predvsem v tem, da je na majhno število prodanih vstopnic močno vplivala občutno zmanjšana kapaciteta (do največ 30 %) v dvoranah in na drugih prizoriščih, upad števila »gledalcev« pa smo vsaj delno ublažili s spletnimi prenosi predstav, za katere leta 2020 še nismo prodajali vstopnic. Prodajo spletnih prenosov smo vzpostavili takoj na začetku leta 2021.

6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA ZA PRETEKLO LETO ALI VEČ PRETEKLIH LET TER POJASNILA V ZVEZI S PODROČJI, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Verjamemo, da ni treba izgubljati preveč besed pri iskanju odgovora na vprašanje, zakaj programa za leto 2021 nismo izvedli v obsegu, določenem z Odločbo MZK št. št. 6110-657/2020/5 z dne 5. 1. 2021, pogodbo MOL o financiranju javnega zavoda št. C7560-21-440019 z dne 1. 2. 2021 in pogodbo MOL o financiranju nakupa funkcionalne opreme št. C7560-21-440221 z dne 26. 11. 2021.

Znova opozarjamo na to, da nam je glavni financer z Odločbo MzK št. 6110-657/2020/8 z dne 5. 10. 2021 znižal sredstva za stroške dela, in sicer v višini 54.392 EUR.

Če je bila realizacija v segmentu števila odigranih predstav zgolj 70 %, pa smo prijavljeni program presegli, ko gre za število mednarodnih gostovanj, pa tudi previdno napovedani obseg lastnega prihodka iz naslova prodaje vstopnic in prodaje predstav na gostovanjih smo presegli za 15 %.

V okviru glavnega programa smo odpravili večino zamud in dolgov iz leta 2020, edina napovedana premiera, ki bo realizirana šele februarja 2022 (namesto decembra 2021), je predstava *Svoje usode krojači* v režiji Ane Duša.

Glavnina nerealiziranega programa se torej nanaša predvsem na postproduksijske dejavnosti. Če smo se na vajah in pri študijih za nove uprizoritve razmeroma hitro prilagodili ukrepom in zahtevam NIJZ, pa so nam ravno ti ukrepi, skupaj s porastom okužb med zaposlenimi in zunanjimi sodelavci, nenehno onemogočali izvajanje programa v segmentu postprodukcije tako novih kot starih uprizoritev, prav tako postprodukcije v segmentu mednarodnih gostovanj in tujih gostujočih predstav v našem gledališču.

To je seveda močno vplivalo na domala vse statistične kazalnike, pa vendar je treba poudariti, da število realiziranih dogodkov in višina lastnega prihodka kažeta, da so bile naše strateške usmeritve pravilne in da smo z rezultati vsemu navkljub lahko sila zadovoljni.

7. OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

V skladu z določili Pravilnika o notranji reviziji v Mestni občini Ljubljana so revizorji Službe za notranjo revizijo v obdobju od 6. do 22. 10. 2021 opravili revizijo notranjega upravljanja s tveganji in zagotavljanja nadzora. Namen notranje revizije je bil zagotoviti uspešno obvladovanje tveganj pri doseganju poslovnih ciljev javnega zavoda Slovensko mladinsko gledališče (v nadaljnjem besedilu: SMG).

Revizijska ocena stanja:

»Po pregledu poslovanja ocenjujemo, da je obvladovanje tveganj pri doseganju poslovnih ciljev delno uspešno. Večjih nepravilnosti nismo ugotovili. Za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti oziroma slabosti smo izdali 2 priporočili.

1. *Predpisati metodologijo za upravljanje s tveganji ter na tej osnovi pripraviti nov register tveganj (Srednja stopnja tveganja);*
2. *Javne uslužbenke seznaniti z določili Kodeksa ravnanja javnih uslužbencev (Nizka stopnja tveganja)*

POJASNILO UKREPOV

Add 1.)

Vodstvo SMG je že v zaključni fazi oblikovanja metodologije za upravljanje s tveganji, v skladu s katero bo najkasneje do konca maja 2022 sprejet nov register tveganj.

Add 2.)

Vsi zaposleni so bili s Kodeksom ravnanja javnih uslužbencev seznanjeni na Kolegiju celotnega kolektiva SMG, in sicer dne 20. 12. 2021. Od tega datuma naprej 'Kodeks' visi tudi na za ta namen predvidenih oglasnih deskah.

8. OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA

Prvo področje, na katero delovanje Slovenskega mladinskega gledališča močno vpliva, je kulturna vzgoja. Omeniti je treba naslednje:

- uprizoritve in gostovanja predstav za osnovnošolsko in srednješolsko mladino;
- dolgoletni razvoj festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri naše gledališče med sorodnimi zavodi uvršča v sam vrh, ko gre za kadrovske, organizacijske in finančne vloške v kulturnovzgojne programe;
- vzpostavitev programa gledališkega vajeništva in vstopanja mladih v javni diskurz Mlado Mladinsko.

Slovensko mladinsko gledališče je med vsemi slovenskimi gledališči najbolj vpeto v sodelovanje z neinstitucionalnimi producenti na področju uprizoritvenih, pa tudi drugih umetnosti. Samo v letu 2021 smo tako sodelovali z Zavodom Maska, mariborskih Momentom, Nomad Dance Academy, Zavodom Bunker, Mestom žensk ...

Področje, na katero ima SMG močan vpliv, je še vedno skrb za enakomerno regijsko dostopnost vrhunskih gledaliških vsebin. Že desetletja si namreč prizadevamo za redna gostovanja kakovostnih predstav po Sloveniji, tako da vrhunske gledališke uprizoritve pridejo tudi do okolij, v katerih lastne produkcije na tej umetniški ravni nimajo. Lani so naše predstave gostovale v kar nekaj slovenskih mestih, kajti enakomerna regijska dostopnost kakovostnih gledaliških vsebin ostaja ena naših prednostnih nalog tudi v naslednjih letih.

9. POJASNILO IN ANALIZA KADROVANJA

Realizacija kadrovskega načrt za leto 2021:

Vir financiranja	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja 2022	Število zaposlenih na dan 1. januarja 2022 (realizacija!)
1. Državni proračun	59	59
2. Proračun občin		
3. ZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		
7. Sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
9. Sredstva ZZS za zdravnike pripravnike in specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti		
12. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14 in 14/15 ZUUJFO), ne glede na vir, iz katerega se financirajo njihove plače		
Skupno število vseh zaposlenih od 1. do 12. točke	59	59
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4		
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 12		

Struktura zaposlenih po tarifnih skupinah:

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
1. Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2022 (a+b)	6	12	8	36			62
a) Št. zaposlenih za določen čas			1	6			7
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	6	12	7	30			55
Leto 2021							
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	1	2		3			6
Število napredovanj znotraj tarifne skupine		4	2	22			28
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)							
Število premestitev							
Število upokojitev				1/2			
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev							
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga							

2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1. 1. 2022, navedite vir:							
3. Skupaj št. zaposlenih 1. 1. 2022 (1+2)	6	12	8	36			62*

Pregled realizacije števila zaposlenih po letih:

4. Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
-----------------------------------	-----------------------	-------------------	--------------------	---------------------	----------------------	--------------------	--------

Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2019	5	12	8	35			60
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2020	6	12	8	36			62
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2021	6	12	7	36			61
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2022	6	12	8	36			62

* Skupno število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 je 62, od tega šest zaposlitev za krajši delovni čas.

Ministrstvo za kulturo financira 59 zaposlitev.

Povprečna starost igralskega ansambla je 50,82 let.

Obrazložitev realizacije kadrovskega načrta:

Leta 2021 na področju kadrovanja ni bilo fluktuacije, novembra se je delno upokojila priznana dramska igralka. Do drugih napovedanih upokojitev ni prišlo, njihovo realizacijo prenašamo v leto 2022.

10. POROČILO O INVESTICIJAH IN NAKUPU OPREME

Leta 2019 nam je ustanoviteljica z namenskimi sredstvi v višini 208.634 EUR omogočila, da smo po skoraj dolgih tridesetih letih prenovili zgornjo dvorano ter realizirali nekaj nujnih nakupov funkcionalne tehnične opreme in nujno investicijsko vzdrževanje. Leta 2020 nam ne ustanoviteljica ne večinski financer tovrstnih sredstev nista odobrila, leta 2021 pa nam je ustanoviteljica z dopolnilno odločbo omogočila nakup opreme za spletno izvajanje programa, in sicer v znesku 20.000 EUR. S temi sredstvi in s presežki prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let smo leta 2021 opravili nakupe funkcionalne opreme, ki jih navajamo v priloženi tabeli.

Seznam nabav sredstev v obdobju

Urejeno po Inv. Št.
Nabava od: 1.01.2021 do:31.12.2021 Stanje na dan:31.12.2021

Uporabnik: MATEJA
Datum izpisa: 18.01.2022

Invent številka	Naziv sredstva	Konto	Strošk. mes to	Končno strm	Nahajališče	Datum nabave	Datum aktiviranja	Stopnja amort	Lišina nabave	Lišina nabave2	Dobavitelj	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti
001482	OFFICE LICENCE	003100	00000		8	15.01.2021	15.01.2021	20,00%	22021000247		274 - ANNI D.O.O.	358,03	65,64
001483	PRALNI STROJ	040000	00000		20	28.01.2021	28.01.2021	20,00%	22021000059		228 - MERKUR TRGOVINA	431,12	79,04
001484	OSEBNI RACUNALNIK DERMELJ	040000	00000		8	25.01.2021	25.01.2021	50,00%	22021000080		274 - ANNI D.O.O.	617,92	283,21
001485	OSEBNI RACUNALNIK MALIC	040000	00000		8	25.01.2021	25.01.2021	50,00%	22021000080		274 - ANNI D.O.O.	617,91	283,21
001486	PRENOSNIK 15.6 255 GT ATHLO	040000	00000		8	4.06.2021	4.06.2021	50,00%	22021000498		274 - ANNI D.O.O.	438,09	109,52
001487	APPLE MacBook PRO 16" MVL2	040000	00000		11	14.05.2021	14.06.2021	50,00%	22021000432		3336 - ELLATRON D.O.O.	2.516,41	629,60
001488	ALLEN&HEATH DT168	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	1.660,00	193,67
001489	ALLEN&HEATH DT168	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	1.660,00	193,67
001490	ALLEN&HEATH DT168	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	1.660,00	193,67
001491	SQ-DANTE-A CARD	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	697,30	81,35
001492	MEŠALNA MIZA	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	4.900,03	571,67
001493	LINE 6DL4FLOOR-EFFECT	040000	00000		7	16.04.2021	16.05.2021	20,00%	22121000006		2617 - THOMANN GmbH	244,00	28,47
001494	ALLEN&HEATH DT168	040000	00000		7	28.01.2021	28.02.2021	20,00%	22121000002		2617 - THOMANN GmbH	1.851,66	308,61
001495	ALLEN&HEATH DT168	040000	00000		7	28.01.2021	28.02.2021	20,00%	22121000002		2617 - THOMANN GmbH	1.851,66	308,61
001496	OJACEVALEC FENDER HOT ROD	040000	00000		7	8.01.2021	8.02.2021	20,00%	22121000001		2617 - THOMANN GmbH	977,24	162,87
001497	ALLEN & HEATH SQ CASE	040000	00000		7	8.01.2021	8.02.2021	20,00%	22121000001		2617 - THOMANN GmbH	3.741,70	623,62
001498	ALLEN & HEATH SQ DANTE	040000	00000		7	8.01.2021	8.02.2021	20,00%	22121000001		2617 - THOMANN GmbH	976,06	162,88
001499	MIKROFON SHURE SM58LC	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	119,72	11,97
001500	MIKROFON SHURE SM58LC	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	119,72	11,97
001501	MIKROFON SHURE SM58LC	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	119,72	11,97
001502	MIKROFON SHURE SM7B	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	400,71	40,07
001503	BEHRINGER XENYX QX 1222 US	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	206,71	20,67
001504	BEHRINGER B115D AKTIV SPEA	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	230,71	23,07
001505	BEHRINGER B115D AKTIV SPEA	040000	00000		7	30.05.2021	30.06.2021	20,00%	22021000578		2617 - THOMANN GmbH	230,71	23,07
001506	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001507	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001508	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001509	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001510	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001511	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001512	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001513	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001514	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001515	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61

Seznam nabav sredstev v obdobju

Urejeno po Inv. Št.

Nabava od: 1.01.2021 do:31.12.2021 Stanje na dan:31.12.2021

Uporabnik: MATEJA
Datum izpisa: 18.01.2022

Invent št.	Naziv sredstva	Konto	Strošk. mes to	Končno stlm	Nahajališče	Datum nabave	Datum aktiviranja	Stopnja amort	Listina nabave	Listina nabave2	Dotavilej	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti
001516	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001517	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001518	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001519	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001520	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,15	17,61
001521	CAMEO THUNDER 600 RGBW	040000	22990		15	14.07.2021	14.08.2021	20,00%	22021000654		3360 - LEETLAB D.O.O.	264,14	17,61
001522	BMD SWATEMTVSTUJHD	040000	00000		11	4.01.2021	4.02.2021	20,00%	22021000002		3299 - SLAK D.O.O.	1.295,65	215,94
001523	BMD CONVBDCCSDHDWPSU	040000	00000		11	4.01.2021	4.02.2021	20,00%	22021000002		3299 - SLAK D.O.O.	228,21	38,04
001524	BMD CONVBDCCSDHDWPSU	040000	00000		11	4.01.2021	4.02.2021	20,00%	22021000002		3299 - SLAK D.O.O.	228,21	38,04
001525	BMD CONVBDCCSDHDWPSU	040000	00000		11	4.01.2021	4.02.2021	20,00%	22021000002		3299 - SLAK D.O.O.	228,21	38,04
001526	MAN MVH502A,546BK	040000	00000		11	4.01.2021	4.02.2021	20,00%	22021000002		3299 - SLAK D.O.O.	933,88	155,65
001527	AGUILAR TONE HAMMER 500	040000	00000		7	15.06.2021	15.07.2021	20,00%	22021000536		341 - HARTMAN D.O.O.	758,63	63,22
001528	SLUŠALKE EAR UL KIT	040000	00000		11	7.01.2021	7.02.2021	20,00%	22021000009		3299 - SLAK D.O.O.	1.051,01	175,17
001529	KAMERA JVC-GY-HM180E	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000068		2918 - TEKSEL D.O.O.	1.674,48	279,08
001530	KAMERA JVC-GY-HM180E	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000068		2918 - TEKSEL D.O.O.	1.674,47	279,08
001531	KAMERA JVC-GY-HM180E	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000068		2918 - TEKSEL D.O.O.	1.674,47	279,08
001532	MIKROFON RODE-NTG4	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000069		2918 - TEKSEL D.O.O.	452,62	75,44
001533	MIKROFON RODE-NTG4	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000069		2918 - TEKSEL D.O.O.	452,62	75,44
001534	MIKROFON RODE-NTG4	040000	00000		11	15.01.2021	15.02.2021	20,00%	22021000069		2918 - TEKSEL D.O.O.	452,61	75,44
001535	CHAMSYS MAGICQ MQ80	040000	00000		15	29.03.2021	29.04.2021	20,00%	22021000316		199 - GORUP - AUDIO STO	6.813,24	908,43
001536	MACBOOK 13 air 256 GB	040000	00000		8	30.08.2021	30.09.2021	50,00%	50121000150		2340 - MIMOVRSSTE D.O.O.	1.102,95	137,87
001537	APARAT ZA MEGLO LOOK SOLUJ	040000	00000		19	5.10.2021	5.11.2021	20,00%	22021000956		2095 - EVENT LIGHTING d.	1.029,11	17,15
001538	PROJEKTOR BYINTEK UFO U70 I	040000	00000		11	6.10.2021	6.11.2021	20,00%	22021000974		2340 - MIMOVRSSTE D.O.O.	392,40	6,54
001539	TRANSPORTNI KOVČEK ZA APAR	040000	00000		19	5.10.2021	5.11.2021	20,00%	22021000956		2095 - EVENT LIGHTING d.	196,00	3,27
001540	CHAMSYS MAGICQ MQ80 - kovce	040000	00000		15	29.03.2021	29.04.2021	20,00%	22021000316		199 - GORUP - AUDIO STO	250,00	33,33
001541	RACUNALNIŠKI SISTEM KONTRC	003100	00000		13	21.10.2021	21.10.2021	20,00%	22021001110		291 - PROGRAMSKI ATELJ	1.704,92	56,83
001542	VARILNI APARAT "TECNICA"	040000	00000		4	26.10.2021	26.10.2021	20,00%	22021001101		1780 - VARIKON D.O.O.	356,42	11,88
Skupaj skupina:												53.805,62	7.666,59
Vse skupaj:												53.805,62	7.666,59

II. POSEBNI DEL

1. PREMIERE

Simona Semenič

1.1 jerebika, štrudelj, ples pa še kaj

Režija: Jure Novak

Igrajo:

bogdana, gospodinja v župnišču, 42 let: Marjuta Slamič

višnja, tovarišica učiteljica, 33 let: Patrizia Jurinčič Finžgar

estera, tovarišica ravnateljica, sekretarka zk v ks, 50 let: Helena Peršuh

genovefa, gostilničarka, 66 let: Damjana Černe

angela, genovefina hči, 46 let: Ana Facchini

slavka, upokojena ravnateljica, 60 let: Draga Potočnjak

helena, nuna na kolesu, 26 let: Nataša Keser k. g.

karlo, esterin mož, predsednik ks in predsednik ds v mlekarni, 52 let: Iztok Mlakar

rajko, slavkin sin, 33 let: Andrej Zalesjak

jože, gospod župnik, 35 let: Blaž Šef

viljem, mežnar, 42 let: Matej Recer

ciril, poštar, 45 let: Primož Bezjak

herman, tovariš učitelj, 54 let: Željko Hrs

tone, vaški veseljak, 57 let: Blaž Valič

Dramaturgija: Marko Bratuš

Asistentka dramaturgije: Alja Lobnik

Jezikovna priredba: Srečko Fišer

Lektorja: Srečko Fišer, Anja Pišot

Scenografija: Urša Vidic

Kostumografija: Dajana Ljubičić

Glasba: Uroš Buh

Koreografija: Branko Potočan

Oblikovanje luči: Andrej Hajdinjak

Oblikovanje maske: Muhair

Asistentka scenografije: Mojca Madon

Asistentka kostumografije: Monika Colja

Koprodukcija: Slovensko mladinsko gledališče in SNG Nova Gorica

Spletna premiera: 18. 3. 2021

Premieri v živo: SNG Nova Gorica: 5. 7. 2021, Slovensko mladinsko gledališče: 19. 10. 2021

Matej Recer, Blaž Šef, Ana Facchini, Marjuta Slamič; foto Ivian Kan Mujezinović

O projektu

Petnajsti avgust 1963, vas v Vipavski dolini. Vaščani pripravljajo dva dogodka na isti dan, ob isti uri – mašo za veliki šmaren z gospodom škofom in proslavo za dan graničarjev JNA s tovarišem sekretarjem izvršnega komiteja centralnega komiteja. Odločitve, ki jih morajo sprejeti, so težke. Bodo zveste ovčice ali poslušni tovariši? Na prvi pogled je *jerebika*, *štrudelj*, *ples pa še kaj* igra o nekem zgodovinskem času in temeljni slovenski ideološki razklanosti. A bolj ko se zadeva razpleta, bolj postaja portret sodobne slovenske družbe, v kateri ideološko prepričanje zlahka zamenja pragmatična korist. Besedilo nenehno prehaja med časi in prizorišči, politična dilema pa je začinjena s prizori neposredne seksualnosti, v katerih vsakdo nesebično liže, drka, vtika, boža, gnete in jaha, kolikor, kogar in kadar je le mogoče. Gre za besedilno bravuro, ki se po eni strani igra z žanrom komedije, tako da preizprašuje meje komičnega, po drugi pa z meščansko predpostavko gledališča, ki je provokacijo pripravljeno sprejeti, a le do določene mere.

Uprizoritev smo postavili v sodelovanju s Slovenskim narodnim gledališčem Nova Gorica in s tem prepletli dve močni gledališki tradiciji in poetiki, kot se v *jerebiki* prepletata dve ideologiji. Režiral jo je Jure Novak, v katerega opusu je zanimanje za žgoče družbene teme nenehno navzoče, tuja mu ni niti odrska obdelava spolnosti, pa tudi z besedili Simone Semenič se je režijsko že srečal. Tokrat je vse troje prepletel v sočno celoto, ki drega v »plastične«, potrošniško zaznamovane lepote ideale, pronicljivo analizira stanje v družbi in obenem polje od življenjske sle.

Projekt, ki je nastajal pretežno v času, ko so bila gledališča za javnost zaprta, smo, potem ko smo ga dokončali, posneli z namenom, da bi ga (predvsem) abonentom novogoriškega gledališča ponudili za spletni ogled. Snemanje (režiral je Marin Draksler) je bilo ambiciozno zastavljeno in kakovostno izpeljano, tako da je posnetek kmalu po nastanku dobil vabilo za udeležbo na festivalu J-O-Š Trinationales Theaterfestival D – PL – CZ v Zittauu (Nemčija) in bil – kot prvi tovrstni projekt – vključen v spremljevalni program Festivala slovenskega filma v Portorožu. Predstava sama je uvrščena v tekmovalni program Tedna slovenske drame v Kranju in Boršnikovega srečanja v Mariboru, Marjuta Slamič pa je za vlogo Bogdane prejela nagrado Sklada Staneta Severja in tantadruja.

Mnenja strokovne javnosti

»Smeh v dvorani (pričakovano) sprožajo predvsem prizori, ki naslavljajo spolnost. Vsekakor ne gledalec ne igravec ne moreta spregledati te 'velike note', ki vzbuja smeh, nelagodje, ogorčenost in sram. Že besedilo samo na začetku dobesedno opozarja, naj se ga ne loti nekdo, ki ima s tem problem. Zagnanost ekipe, s katero so se lotili vprašanja spolnosti, še posebej iskanja meje med spodobnim in nespodobnim, ne more ostati nepodprta. Kakor pri scenografiji gre tudi tukaj za precej nazorno in konkretno obravnavo stvari, s čimer pusti predstava najbolj na široko odprta vrata vsemu, kar se po navadi dogaja pod rjuho. [...] Vsekakor gre za satirično uprizoritev močnega kolektiva, ki gledalca ne pusti na cedilu, ga pa zato postopno provocira in v njem vzbuja misli ter vprašanja, o katerih ne želi nujno spregovoriti naglas. Ponuja varen prostor, kjer na plan privre mnogo (prostaških) misli, katerim le stežka uideš.« (Neža Dvorščak, *Koridor – križišča umetnosti*, 14. november 2021)

»Fuk, prdci, župnik in ta rdeči nastavijo precej običajen komediografski teren, ki pa zaradi svoje neposrednosti predstavlja izrazito svež odrski izziv. [U]prizoritev najmočneje zadene, ko na odru preprosto zazveni besedilo in igralska interpretacija izrazito burno pelje gledalčevo domišljijo. Ti 'govorjeni seksi', mestoma pospremljeni z minimalnimi ilustracijami in venomer voajeristično opazovani od igralske ekipe, ki v njih ne nastopa, ne ustvarjajo le najduhoviteje žgečkljivih trenutkov uprizoritve, temveč tudi ene najlepših v emotivnem smislu. Pravi ključ do življenjskosti je tako igralska moč izjemno kolektivne odrske kreacije.« (Jaka Smerkolj Simoneti, *SiGledal*, Kritika, 21. oktober 2021)

»Režiser Jure Novak je spretno prepletel več prizorišč na odru in priča smo hkratnemu dogajanju na le-teh, kar daje predstavi ubijalski ritem in niti za trenutek gledalcu ne da dihati. Dih pa mu nemalokrat zastane tudi ob prizorih, prežetih s spolnostjo: nekateri igralci so popolnoma razgaljeni, vendar to ne moti, je pač normalni del prizorov. Celoten igralski ansambel je z več kot odliko izrisal šmarni dan v Vipavski vasi, pri čemer pa vendarle gre posebej izpostaviti Marjuto Slamič v vlogi župnikove gospodinje Bogdane. [...] Predstava teče v vipavskem dialektu, kar ji daje še poseben čar. Predvidljiv konec: škof ne pride, tudi sekretar ne – oba dogodka vaščani sicer izpeljejo, na koncu pa se združijo v plesu in zabavi. Tam jih ne ločuje nič. Tako pač je.« (Ingrid Kašca Bucik, Radio Koper, 6. julij 2021)

Predstava je bila uvrščena v tekmovalni program 57. Festivala Boršnikovo srečanje in 52. Tedna slovenske drame v Kranju.

Po motivih *Hlapcev* Ivana Cankarja

1.2 HLAPCI

Režija: Maja Kleczewska

Igrajo:

Župnik: Robert Prebil

Nadučitelj; Zdravnik: Ivan Peternelj

Jerman, učitelj: Vito Weis

Komar, učitelj; Pisek, pijanec: Daša Doberšek

Hvastja, učitelj: Boris Kos

Lojzka, učiteljica: Janja Majzelj

Geni, učiteljica: Neda R. Bric

Minka, učiteljica: Damjana Černe

Anka, županova hči: Dragana Alfirević k. g.

Jermanova mati: Draga Potočnjak

Kalander, kovač: Stane Tomazin

Ženska v občinstvu: Anja Novak

Zbor (kot gostje): Kalea Zoe de Almeida, Anna Čargo, Pia Čargo, Anika Čerin, Katarina

Habjan Zadkar, Čarna Košir, Svarun Košir, Patricija Mezek, Anej Ruf Martinčič, Filip Sovilj,

Taja Starman, Jurij Širca, David Trontelj, Hana Zupanc

Jermanova otroka (kot gosta): Čarna Košir, Svarun Košir

Policista (kot gosta): Tine Mazalovič, Boris Prevec

Čistilki (kot gostji): Naila Jamaković, Zdenka Žigman

Janja Majzelj, Damjana Černe, Daša Doberšek, Ivan Peternelj, Vito Weis; foto Asiana Jurca Avci

Dramaturgija: Łukasz Chotkowski, Goran Injac

Scenografija: Zbigniew Libera
Kostumografija: Konrad Parol
Glasba in oblikovanje zvoka: Cezary Duchnowski
Koreografija: Dragana Alfirević
Lektorica: Mateja Dermelj
Tonski posnetki besedil: Silvo Zupančič
Korepeticija: Rok Jurečič
Oblikovanje svetlobe: David Cvelbar
Asistentka scenografije: Ewa Libera
Vodja predstave: Liam Hlede

V sodelovanju s Pionirskim domom – Centrom za kulturo mladih
Premiera: 29. 6. 2021

O projektu

Režiserko Majo Kleczewsko, dobitnico številnih uglednih gledaliških nagrad, opisujejo kot eno najdrznejših osebnosti sodobnega poljskega gledališča. Izpostavljajo njeno poglobljeno delo z igralci, spogledovanje s kičem in navdihovanje pri popkulturi, predvsem pa izjemno osebne interpretacije klasikov. V tem duhu se je lotila tudi *Hlapcev* Ivana Cankarja, enega slovenskih kanonskih besedil, za katero mnogi menijo, da je najbolje povzelo slovenski narodni značaj. Ali pa ga – razmišljajo drugi – kot samouresničujoča se prerokba določilo. Gostja iz tujine je to slovensko klasiko prebrala na svež in nepričakovan način ter nam odprla oči za nove interpretacije. Besedilo je vzela kot gradivo za družbeno kritiko in ga povezala s trenutnim družbenim dogajanjem: neokonservativni družbeni obrat, populizem, klerikalizacija družbe ... Teme, ki so morda še bolj kot v Sloveniji izražene na Poljskem, od koder prihaja režiserka z ožjim jedrom svojih sodelavcev. Je Poljska Slovenija prihodnosti?

Mizanscensko in pomensko kompleksna predstava, ki s pridom izkorišča simbolne konotacije Plečnikove arhitekture in prostorske posebnosti Festivalne dvorane ter prek možnosti, da gledalci (mestoma) sami izbirajo prizor, ki ga bodo gledali in/ali poslušali, gradi (p)oseben, odnos med obiskovalcem in uprizoritvijo, bi morala premiero doživeti leta 2020, a nam je načrte (večkrat) prekrizal koronavirus.

Mnenja strokovne javnosti

»Spajanje kulturne dediščine in zgodovinskega spomina z avtorskim branjem sto in nekaj let stare drame predstavlja velik izziv, znotraj katerega se odrski jezik in sporočilnost, kot Cankarjevo besedilo razume režiserka, v največji meri gradi v igralskih stvaritvah. Najbolj neposredno, prodorno in domišljeno in vrhunsko izvedeno v likih učitelja Komarja in pijanca Piska, ki ju v svoji upodobitvi poveže igralka Daša Doberšek. Njena vloga razkriva pomene Cankarjeve satiričnosti, karikature in tragike posameznika, ki se sicer uporno in s provokacijami v trenutkih treznosti prilagaja razmeram. Doberškova svojo vlogo oblikuje z veliko mero distance in avtonomije v odnosu do Cankarjevega dramskega besedila. Tako v najbolj posrečeni meri izreka prav to, kamor med drugim meri predstava. Gledališče, umetnost, kultura, zgodovina, tudi Plečnik, Trubar, Potočnik Noordung so naše temeljne vrednote in tako stališče razbiramo tudi iz igralskih upodobitev preostale ekipe. Med njimi Vita Weisa kot Jermana, Dragice Potočnjak kot njegove matere, Janje Majzelj kot Lojzke in drugih. Poleg vnesenih aktualizacij predstava linearno sledi predlogi. Prizori so kljub

prostorski razdrobljenosti ritmično dobro povezani.« (Petra Tanko, Radio Slovenija, 30. junij 2021)

»Kleczewska se pri postavitvi Cankarjevih *Hlapcev* poudarjeno osredotoča na spor med Jermanom in cerkveno oblastjo, drugi vidiki, denimo socialistične politične težnje, utelešene v Kalandru, so nekako postavljeni v drugi plan; prisotni so, a ne zasedejo prav veliko prostora. [...] Pod črto so *Hlapci* Maje Kleczewske odrsko delo, ki tako na uprizoritveni kot tudi na režijski, scenografski ter idejni plati izkaže precej dobrih zastavkov [...].« (Anja Radaljac, *Delo*, 2. julij 2021)

»Poljski režiserki, ki slovi po drznih reinterpretacijah klasikov, predstojnici oddelka za režijo na gledališki akademiji v Varšavi Maji Kleczewski, so kanonski slovenski dramski tekst predlagali v Slovenskem mladinskem gledališču. Subverzivna izbira za obe strani, ki se je iztekla v zelo radikalni in močni uprizoritvi. Poljska ekipa ni v ničemer konformistična ali strahospoštljiva do tujega. *Hlapcev* se je lotila ultimativno hrabro in ostro. V tloris aktualnopolitičnih razmer je poljska avtorska ekipa trasirala *Hlapce à la polonais*. Prevrednotenje se je zgodilo tudi na formalni ravni. Takemu pogledu od zunaj se prilega drugačna gledališka forma. Kleczewska se je odločila za imerzivno-potopitveno gledališče. To je specifična različica participativnega teatra, vezana na dramaturgijo in emancipacijo gledalca. Gre preprosto za *site specific* dogodek, v katerem so gledalci povabljeni k aktivni fizični soudeležbi v predstavi. [...] Kako razrešiti Jermanov konec, je obsesija vseh postavitev *Hlapcev* zadnjih sto let. Tudi tega zadnjega, ki je tisti zlovešči revolver v predalu na koncu drame preobrazil v najradikalnejšo samomorilsko obliko javnega protesta – samosežig. Prometejski Jerman (v vseh prvinah odlični Vito Weis) se razočaran nad nemočjo in učiteljskimi kolegi spreobrnjenci poskuša samosežgati. Autodafe je nov element v interpretacijah Jermanovega konca. In pravšnji sklep protestnega kopičenja težkega, grozečega, zavržnega.« (Melita Forstnerič Hajnšek, *Večer*, 8. julij 2021)

»*Hlapci* v režiji poljske režiserke Maje Kleczewske so zasnovani kot transformirajoča se uprizoritev, stkana iz muzejskih, voajerskih in dramskih momentov, ki se izlijejo iz začetne vzpostavitve prostora kot prizorišča velike narodne proslave. [...] Kljub temu da ne poskušajo zakriti kritične osti, uperjene v institucijo Katoliške cerkve, ustvarjalcem novih *Hlapcev* pri tematizaciji moči in oblasti uspe ostati na dokaj abstraktni ravni. Gostovanje poljske režiserke na slovenskih tleh se ravno zaradi tega zdi izjemno smiselno. Čeprav prebivalci različnih držav po svetu doživljajo različne ekonomsko in politično povzročene stiske, je skupni vzorec očiten. Tokratni uprizoritvi *Hlapcev* uspe pokazati na univerzalnost situacije, ki se v obdobju koronavirusne krize kaže po celem svetu – s tem pa prebivalce celega sveta povezuje onstran vsakršne svetovljanske mrzlice.« (Jaka Bombač, Radio Študent, 13. julij 2021)

Joe Orton

1.3 NORIŠNICA, D. O. O.

Režija: Vito Taufer

Igrajo:

Doktor Prentice: Dario Varga

Geraldine Barclay: Lea Cok

Gospa Prentice: Maruša Oblak

Nicholas Beckett: Uroš Maček

Doktor Rance 1: Ivan Rupnik

Doktor Rance 2: Ivan Godnič

Narednik Match: Sebastjan Starič

Vratar: Mitja Lovše

Prevod: Alja Predan

Priredba besedila, dramaturgija in glasba: Mate Matišič

Scenografija in kostumografija: Barbara Stupica

Gib: Sebastjan Starič

Lektorica: Mateja Dermelj

Oblikovanje svetlobe: Pascal Mérat

Oblikovanje zvoka: Silvo Zupančič

Projekcija: Sven Horvat, Dušan Ojdanič

Fotografija na projekciji: Tadej Čaušević

Oblikovanje maske: Nathalie Horvat

Asistenca režije in vodja predstave na vajah: Mitja Lovše

Asistentka scenografije: Iris Čeh

Asistentka kostumografije: Slavica Janošević

Vodji predstave: Urša Červ, Liam Hlede

Premiera: 23. 9. 2021

Lea Cok; foto Ivian Kan Mujezinović

O projektu

»DR. RANCE: Pri doktorju Prenticeu, travestitu, fetišistu in biseksualnem morilcu, se deviacije precej prekrivajo. Lahko naletiva tudi na nekrofilijo. [...] Sklepna poglavja moje knjige se sestavljajo: incest, homoseksualnost, podle ženske in nenavadni ljubezenski kulturi napajajo izprijene apetite. Sama modna šara.« Navedeni odlomek iz besedila se zdi popoln povzetek za napoved te Ortonove drame in predstave režiserja Vita Tauferja. Dobesedno in značajsko slačenje in preoblačenje razpirata mrežo pripovednih linij, ki vse druge like povezujejo z incestom kot *happy endom*. Prepričljiva neprepričljivost Ortonovega pripovednega modusa, na katerega gledalec in bralec pristajata, se kot povsem logično nadaljevanje navezuje na neverjetna prepričanja in stališča, ki določajo glavne like, a jih lahko prav ti liki brez težav, odločno in dokončno, v vsakem trenutku dramskega dogajanja opustijo. Kot da bi nam avtor hotel povedati, da sta določeno stališče in osebnost prvi simptom neobstoja, tj. da s tem, ko se definiramo, opustimo množico svojih mogočih značajev. Orton v tekstu namiguje, da nam psihiatrija pri tem ne pomaga; zelo pogosto je samo modni dodatek spolne polimorfnosti, komičen in banalen poskus, da bi to zanimivo zbirko življenjskih precedensov, zaradi katerih je vsak človeški obstoj enkrat in neponovljiv, popreprostili na raven, sprejemljivo za tiste, ki v samem bistvu ne razumejo ne človeka ne njegove resničnosti, kakršno smo zavestno ali nezavedno ustvarili okoli sebe in v sebi.

Režiser je po eni strani iz Ortonovih likov, ujetih v dramaturški komični stroj, hotel izvleči bivanjsko tragiko, ki jim je lastna, po drugi pa ga je zanimalo, kaj Ortonovo besedilo, ki velja za moderno klasiko, pomeni danes in koliko nas upodobljeni svet, ki je bil ob nastanku na robu sprejemljivega, še vedno nagovarja.

Mnenja strokovne javnosti

»V ospredju tragikomedije so, po besedah režiserja, samotni osamljeni liki, vsak zaprt v svojo masko, v svoj strah pred drugim. Njihove maske počasi razpadajo v nekaj neprepoznavnega, neprepoznavnega tudi njim samim. Ta transformacija je izvedena izjemno učinkovito. Igralski ansambel igra s pretanjeno pozornostjo, ki jo iz trenutka v trenutek, pa tudi v trajanju vse predstave, namenjajo tako podrobnostim kot razvoju dogajanja v celoti. Če so bili v začetku še prisotni nastavki za vzpostavitev neke normalnosti, se na koncu vsak poskus smiselnega urejanja človeških odnosov izkaže za popolnoma neizvedljiv in liki, čeprav fizično obležijo, vsebinsko razpadejo, se razosebijo. Ostaja le črn oblak nove oblasti, pri tem pa zbledi tudi vsa komičnost.« (Petra Tanko, Radio Slovenija, 24. september 2021)

»Da se uprizoritev lahko učinkovito razigra v razgrnitvi podob anarhične, impulzivne podzavesti, nam ustvarjalci po začetnem, še v dramskem pristopu prizemljenem prizoru doktorjevega neuspešnega poskusa zapeljevanja tajnice [...] prek vse bolj fantazemskih konfliktov postopoma servirajo vedno bolj kaotično situacijsko komiko, polno presenečenj, nepričakovanih vpadov, preobratov in hitrih preigravanj sprememb identitet, s čimer postaja jasno, da je gibalno *Norišnice* pretežno realizirano v neki drugi lastnosti Ortonove drame: v njeni situacijski in karakterni komiki, zato s težavo ohranja ravnovesje med lahkotnim zabavljaštvom in satirično družbeno kritiko.« (Evelin Bizjak, *SiGledal*, 28. september 2021)

1.4 VROČINA

Besedilo: Žiga Divjak in igralci

Režija: Žiga Divjak

Igrajo:

Damir Avdić k. g.

Mina Palada k. g.

Draga Potočnjak

Maya Sara Unger k. g.

Vito Weis

Gregor Zorc k. g.

Dramaturgija: Goran Injac

Scenografija: Igor Vasiljev

Kostumografija: Tina Pavlović

Glasba in oblikovanje zvoka: Blaž Gracar

Strokovni sodelavec: Andreas Malm

Pomoč pri raziskavi: Maja Ava Žiberna

Oblikovanje svetlobe: David Orešič

Režiser videoprenosa: Vid Hajnšek

Prevod v nemščino: Martin Thomas Pesl

Prevod slovenskih in bosanskih odlomkov v angleščino: Barbara Skubic

Prevod v slovenščino: Tina Malič

Lektorica (angleščina): Aleksandra Žerjav

Lektorica (slovenščina): Mateja Dermelj
Vodja predstave: Gašper Tesner
Izvršna producentka: Tina Dobnik

Naročilo: steirischer herbst '21 in Slovensko mladinsko gledališče
Koprodukcija: Slovensko mladinsko gledališče, steirischer herbst 21', Maska Ljubljana
Premieri: 24. 9. 2021 (Gradec), 12. 10. 2021 (Ljubljana)

Vito Weis; foto Clara Wildberger

Tema podnebne krize v živo zadeva vse nas, še zlasti pa je blizu mladim, ki jim bomo planet zapustili in ki se boleče zavedajo, da moramo ukrepati zdaj, če si na njem želimo ohraniti življenje, kot ga poznamo. Ali vsaj približno tako. Podatki o izumiranju vrst, povečevanju koncentracij toplogrednih plinov v ozračju, onesnaženosti s plastiko in drugimi kontaminanti, pa tudi o načrtih proizvajalcev fosilnih goriv so namreč več kot strašljivi. Z njimi sta nerazrešljivo prepletena razredno vprašanje in (neoliberalni) kapitalizem. Ustvarjalci predstave razmišljajo o vsem tem, pa tudi o (ne)moči posameznika, soočenega z nezadržno napredujočimi podnebnimi spremembami, o občutku jeze, kakršna navda malodane vsakogar, ki se poglobi v okoljsko tematiko, in o tem, ali se je za to, da bi zaustavili pogubno spiralo, opravičljivo zateči celo k nasilju.

Predstava je premiero doživela na mednarodnem festivalu steirischer herbst '21 v Gradcu in je – kljub temu da je zaradi mednarodne ekipe in premiere v tujini pretežno v angleščini – uvrščena v spremljevalni program Tedna slovenske drame v Kranju in na Borštnikovo srečanje.

Mnenja strokovne javnosti

»Kolektiv z močno igralsko prezenco in dobro izpisanim besedilom celostno zajame to trenutno najbolj perečo problematiko. Plasiranje te se splete v ganljivo in grozečo celoto, ki jo na koncu dodatno zakoliči še Avdičev monolog, v katerem današnja indiferenco poveže z indiferenco oziroma nekakšno resignacijo iz časa zadnjih balkanskih vojn. S tem se definira tudi stalno prisotno dejstvo, da smo kot posamezniki ujeti v nemoči, saj je ves naš pacifistični trud za planet brezpredmeten, dokler glavne korporacije ne bodo prekinile svojega megalomanskega lova za profitom.« (Benjamin Zajc, *Delo*, 14. januar 2022)

»Ker pa ekološke teme z željo po kreaciji novih (ekoloških) načinov percepcije težko obstajajo znotraj tradicionalnih dramskih struktur, pogosto zasedajo novejša gledališka praksa. Mednje sodi tudi *Vročina*, ena redkih slovenskih uprizoritev, ki neposredno tematizira ekološko krizo. Prek uporabe principov snovalnega gledališča režiser Žiga Divjak razvije komunikativno predstavo, ki uspe okolje iz polja simbolnega oz. estetskega ozadja pripeljati v samo središče obravnave, s tem pa zareže v kontinuirano afirmacijo človekove superiornosti nad naravo.« (Evelin Bizjak, *Neodvisni*, 29. december 2021)

»Družbeno angažirano gledališče Žige Divjaka je dobilo nov pendant. Najradikalnejši doslej. Dobesedni klic k uporabi. [...] Največja vrednost predstave je, da ni niti za hip ni moralizatorska. Namesto patetičnega trkanja na vest gledalca je iz vsega videnega čutiti poziv k akciji.« (Melita Forstnerič Hajnšek, *Večer*, 20. oktober 2021)

»Minimalistični Divjakov pristop je tokrat še bolj izčiščen. Predstava kljub 'diskurzivnemu' značaju niti za trenutek ne deluje statično, kar je mogoče po eni strani pripisati premišljeni montaži izjav in replik, prepletenih z ironičnim popevanjem ter ponavljajočimi se poudarki in refreni, ki se postopno sestavljajo v hipnotično zvočno gmoto, podprto z zloveščo glasbo Blaža Gracarja, po drugi strani pa natančno odmerjenim in estetsko izpiljenim 'igranim' vložkom (dramaturg je bil Goran Injac). Ti poskrbijo tudi za nekaj prizorov, ki so enako pretresljivi kot sama vsebina: ko se na primer Vito Weis spreminja v posušeno drevo ali ko Gregor Zorc roti mrtvo ribo, naj začne dihati ... Skratka, *Vročina* je dognana, predano izvedena predstava, ki morda v gledališkem smislu sicer ne ponuja česa presenetljivega, a ni zato nič manj relevantna – in ki jo lahko v tem, kar poskuša doseči, tudi brez zadržkov označimo za najpomembnejši dogodek leta. Čas se namreč izteka.« (Gregor Butala, *Dnevnik*, 14. oktober 2021)

»Najprepričljivejši prizori se razvijejo v odnosu med Drago Potočnjak in avstrijsko igralko Mayo Saro Unger. Obča slika popolnega propada sveta se namreč zgosti v prizoru o nepremostljivem prepadu starejše generacije [...], ki je gradila svet napredka, gospodarstva in tehnologije, ter mlajše generacije, ki preobilje kritizira, saj na račun telefonov, računalnikov, avokada in chia semen umira naše okolje. Podobno zgostitev odnosov vidimo tudi med reprezentacijo policijskega nasilja, ki ga igralka in igralci izvajajo nad Weisom. Igralski kolektiv predstavlja predvsem sebe, torej kritične posameznike, govor o tem, kaj vse je današnjem svetu narobe, je pripoveden. V individualnih prizorih se prekine, a igralska reprezentacija vlog se potjuje z elementi komičnega, kot je na primer nenehno prevezovanje Weisovih ust z lepilnim trakom ali Zorčeva že preresna zaverovanost v to, da se ne da storiti nič.« (Ana Lorger, *SiGledal*, Kritika, 15. oktober 2021)

»Kam gremo? Samo rastemo! Kam gremo? Emisije rastejo! ali 'Profit je profit' razburjeno skandirajo igralci v predstavi *Vročina* Žige Divjaka, [...] medtem ko nam brezkompromisno servirajo težko prebavljiva dejstva. V obraz nam zmečejo vse, česar – tudi če se zavedamo podnebnih sprememb – nismo bili pripravljeni slišati. Tik tak, tik tak; čas teče. Vzdušje v dvorani je tesnobno, na trenutke želimo pobegniti. Prizorišče ima izhod, po koncu predstave se bomo lahko spočili v zavetju svojih domov. Toda: kje je izhod s planeta Zemlja, ko bo prepozno? Tik tak, tik tak – z vsakim trenutkom neukrepanja drsimo bliže točki brez vrnitve.« (Lara Paukovič, *Mladina*, 15. oktober 2021)

Predstava je uvrščena v tekmovalni program 57. Festivala Borštnikovo srečanje in spremljevalni program Tedna slovenske drame.

1.5 ZELDA

Koncept in scenarij uprizoritve: Varja Hrvatin

Igrajo:

Rok Kravanja k. g.

Anja Novak

Stane Tomazin

Avtorstvo, scenografija in kostumografija: Varja Hrvatin, Rok Kravanja, Vid Merlak, Anja Novak, Stane Tomazin

Oblikovanje videa in glasba: Vid Merlak

Grafična podoba: Dorijan Šiško

Razvoj aplikacije: Srđan Prodanović

Oblikovanje luči: Matjaž Brišar

Vodji predstave: Sven Horvat, Varja Hrvatin

Produkcija: Varja Hrvatin in Slovensko mladinsko gledališče

Premiera: 27. 10. 2021

O projektu

Koncept za interaktivno uprizoritev *Zelda* izhaja iz dramaturgije videoiger in principa iger igranja vlog, kakršna je *Dungeons and Dragons (Temnice in zmaji)*. Tovrstne igre izhajajo iz želje, da bi uporabnika kar najbolj vključile v fiktivno dogajanje v virtualnem svetu in ga motivirale, da bi svoj lik skozi zastavljene misije popeljal vse do cilja. Bolj kot se igralec z likom poistoveti, bolj je motiviran za igro in večja je moralna odgovornost za sprejemanje njegovih odločitev. Projekt *Zelda* bi rad v ospredje postavil gledalca kot dejavnega soustvarjalca uprizoritve, vsebinsko pa se posveča posameznikovim neuresničnim željam, ki jih zavirajo vsakdanje državljanske dolžnosti ter moralno-etični zadržki. Kaj za naše vsakdanje odločitve pomeni, če odgovornost za naša dejanja prevzame nekdo drug?

Gledalci sicer lahko predstavo zgolj spremljajo ali pa v njej aktivno in anonimno sodelujejo – za to potrebujejo pametni telefon z možnostjo prenosa podatkov. Del se je odvija na mestnih ulicah in v konkretnih mestnih lokalih (blagovnica, pekarna, erotična trgovina ipd. – odvisno

od tega, kaj za protagonista konkretno občinstvo na konkretni ponovitvi izbere), zaradi česar, na primer ob gostovanjih, ponuja možnost za prilagoditev različnim (mestnim) okoljem. To možnost bomo preskusili v kratkem, ob gostovanju na Tednu slovenske drame v Kranju (v spremljevalnem programu).

Anja Novak, Stane Tomazin; foto Asiana Jurca Avci

Mnenja strokovne javnosti

»Kljub temu da imajo gledalci možnost številnih različic, ki narekujejo potek igre oziroma predstave, je to zgolj iluzija svobodne izbire. Scenarij je zapisan, igralca vesta, kaj vse se lahko zgodi, celotna organizacijska ekipa čaka na demokratično odločitev gledalcev. In potem igra steče. Pa vendar vsakič drugače. [...] Še posebej je v središču kritika prenašanja v živo (*live streaming*) in raznih izzivov (*challenges*), ki so zadnja leta precej popularni na spletu – končajo pa se včasih bolj in drugič manj srečno, kajti pri nekaterih izzivih je prišlo tudi do smrtnih primerov. Spomnimo se samo, koliko naslajanja in posmehovanja je bilo mogoče začutiti pri gledalcih, ki ne nazadnje predstavljajo nekoga, ki upravlja z življenjem drugih. Kje je meja poseganja v druge, ali sploh obstaja?« (Nika Šoštarič, *Koridor – križišča umetnosti*, 20. december 2021)

»*Zelda* je izrazito kolektivno, deloma tudi generacijsko delo celotne avtorske ekipe [...], ki se poigrava z različnimi stereotipi in klišeji 'gejmerske' subkulture, računalniške estetike. Vse to se zrcali tudi v oblikovanju videa in glasbe, ki je delo Merlaka, in v celotni grafični podobi Dorijana Šiška. *Zelda* s tem ustvari močno impresijo in vizualno celovito podobo, še preden se predstava začne in še po tem, ko se konča. S tem se povezuje tudi tehnično zahtevna in inovativna plat predstave, vsebinsko pa predstava deluje kot odličen nastavek in teoretsko premišljena intenca, ki se v praksi v taki razsežnosti ni uspela realizirati. V slovenskem prostoru gre vseeno za pomemben premik v dojemljanju gledališča onkraj zaprašenih

konvencij institucionalnih dramskih gledališč in v eksperimentiranju z aktivnim vključevanjem publike v soustvarjanje gledališke izkušnje. Občinstvo je na humoren in atraktiven način prisiljeno preizprašati svojo moralno držo v virtualni in nevirtualni resničnosti ter dvakrat premisliti ob vprašanju: Hočeš nadaljevati igro?» (Brina Jenček, *SiGledal*, Kritika, 8. november 2021)

»*Zelda* je jasno pokazala moč in hkratno pasiviziranost občinstva, saj so bili vsi možni scenariji že vnaprej določeni oziroma programirani, četudi smo imeli občutek, da imamo na razplet dogajanja vpliv, gledališko prizorišče pa je sporočilo še podkrepilo. Preizpraševanje te paradoksalne pozicije občinstva v sodobni uprizoritveni umetnosti ni novo, vendar pa gre uspešnost pri njenem naslavljanju v dotični predstavi pripisati prav inovativnemu konceptu. Avtorici predstave *Varji Hrvatini* je tako kot v njeni interaktivni spletni uprizoritvi *Najraje bi se vdrla v zemljo* s črpanjem tematike, dramaturgije in uprizoritvenih tehnik iz polja virtualne resničnosti ponovno uspelo najti inovativno formo, ki uspešno naslavlja tudi tematike, relevantne predvsem za mlajše generacije, ki vstopajo v širšo javnost in so v institucionalnem gledališču zapostavljene.« (Metod Zupan, *Radio Študent*, 2. november 2021)

»V tem primeru gre za odmik od razsežnosti epidemije, tradicionalno, če lahko temu tako rečemo, pa gre za odmik od družbe v osamo lastnega domišljjskega sveta, tam pa so možnosti neomejene. Zanimive so mešanice različnih resničnosti, ki jih živimo, in v tem je tudi dinamika predstave. [...] Po drugi strani pa je zanimivo opazovati izbire publike, ki usmerja lika iz igre, kar lahko da tudi delni vpogled v njeno miselno naravnost.« (Petra Tanko, *Radio Slovenija*, Program *Ars*, 28. oktober 2021)

Predstava je uvrščena v spremljevalni program Tedna slovenske drame.

1.6 POJEDINA PRI TRIMALHIONU

Po motivih Petronijevega *Satirikona*

Režija: Bojana Lazić

Igrajo:

Daša Doberšek

Ivan Godnič

Klemen Kovačič k. g.

Janja Majzelj

Anja Novak

Ivan Peternelj

Robert Prebil

Matej Recer

Romana Šalehar

Vito Weis

Priredba besedila in dramaturgija: Slobodan Obradović

Scenografija: Zorana Petrov
Kostumografija: Maja Mirković
Glasba: Vladimir Pejković
Koreografija: Damjan Kecojević
Po srbskem prevodu Radmile Šalabalić prevedla: Sonja Dolžan
Svetovalka za jezik: Mateja Dermelj
Oblikovanje svetlobe: Bojana Lazić, Zorana Petrov
Oblikovanje zvoka: Silvo Zupančič
Oblikovanje maske: Nathalie Horvat
Vodja predstave: Liam Hlede
Besedilo je deloma nastalo po igralskih improvizacijah.

Premiera: 27. 12. 2021

Romana Šalehar, Anja Novak, Klemen Kovačič, Vito Weis, Robert Prebil; foto Ivian Kan Mujezinović

O projektu

Pojedina pri Trimalhionu je najznamenitejši in najdaljši ohranjeni odlomek antičnega romana *Satirikon*, za katerega velja, da ga je napisal Tit (Gaj) Petronij, *arbiter elegantiarum* na dvoru cesarja Nerona. *Satirikon* je polnokrvna, duhovita in obscena satira. Dogaja se v južni Italiji, v 1. stoletju našega štetja, ko cveti kriminal, morala pa hira. Nič čudnega, glede na to, da na prestolu sedi Neron. V *Pojedini pri Trimalhionu* je gostitelj novopečeni bogatun, ki je bil še do včeraj suženj. Njegova pojedina je velika požrtija, ki traja več dni. Tu je vse, kar si lahko poželimo. Od vina do svinjine, od najbolj poštenih gostov do najbolj nepoštenih kritikov. In tudi preobrat ... Predstava se približno na polovici »prelomi« in krene v povsem drugo smer: medtem ko se prvi del dogaja v prvem stoletju našega štetja v rimski koloniji na pojedini pri Trimalhionu, se v drugem znajdemo na vajah za predstavo *Pojedina pri Trimalhionu*. Oba se

ukvarjata z isto temo – mejami poslušnosti. V gledališču in nasploh. In se poklonita človeški naravi, ki kljub vsem poskusom oblasti, da bi jo pokorila, da bi uspavala »dionizično« v človeku, uhaja nadzoru, saj je divja, neukrotljiva in jo vodijo živalski nagoni.

Mnenja strokovne javnosti

»V premišljevanju koncepta manipulacije in odzivov nanj se prvi in drugi del uprizoritve povežeta v močno celoto, ki odpira vprašanja o razmerju med manipulirajočimi in manipuliranimi. To psihološko spodkopavanje [...] uprizoritev zajame in raziskuje z različnih perspektiv, kar ustvari udarno sintezo razmerij, ki se raztezajo vse od premišljevanja o klasičnem in sodobnem gledališču pa do odnosa med vladajočim in podrejenim družbenim razredom. [...] U]prizoritev ponuja zanimiv razmislek o načinih uprizarjanja in reinterpretacije antičnih klasikov ter se s pretkanim združevanjem različnih polov odpre kot izrazito aktualna in vrhunska slika današnje gledališke scene, politike in družbe.« (Benjamin Zajc, *Delo*, 3. januar 2022)

»[E]kscesi v predstavi *Pojedina pri Trimalhionu* nakazujejo možnosti, ki se odpirajo med poigravanjem z gledališko navlako, predvsem z namembnostjo udeležениh, izpostavljenih na odru, oziroma z njihovo zvedenostjo na funkcije režiserja, igralca in koreografa. Vnašanje (nadrealnih) humornih elementov (po slogu spominjajo na nekatere ponarodele fore iz beograjskih predstav in filmov) dodobra iztiri potek pripovedi ('dogajanja') ter jo po svoje sprevrne. To iztirjenje je ključna značilnost predstave, saj zgodbo o bakanalih, ki jih kontrolira nek diktator (ter tako v resnici niti ne morejo biti bakanali) spreobrača v skico shizofrenosti konglomerata, ki ga tvorijo sama predstava (kot kulturni produkt) in profili njenih udeležencev (kot osebnosti). Obrat omogoča razgaljanje psihedeličnih momentov, ki jih psihologija (kot na umnem temelječa disciplina) ne more disciplinirati. [...] *Pojedina pri Trimalhionu* poskuša premostiti odtujitev, ki jo odražata tako teatarska blebetavost kot obsedenost z ločitvijo na funkcije (vključno z dojemanjem občinstva kot še ene izmed funkcij). Da ji to na ravni intence uspeva, lahko čutijo vsi prisotni v njenem prostoru. Lepo je biti del tovrstnih prizadevanj, ki se, bolj kot na odru, uresničujejo v našem (posameznem) psihedeličnem, v dimenzijah brezpogojne neodtujljive prostosti.« (Nenad Jelesijević, *performans*, 29. december 2021)

»V dveh dejanjih, ki ju preči oster rez, a sta si v mnogih točkah zrcalni, Lazić vzporeja starorimsko kakistokracijo in proces nastanka gledališke predstave. [...] V obeh delih je formulirana tudi vizija alternative oblastno strukturiranim skupnostim. Na neki točki oba oblastnika izgineta z odra, Trimalhiona prime srat, režiserka pa se gre užaljena jokat v zaodrje. V tem trenutku gostom oziroma igralcem popustijo inhibicije, saj so med seboj enakopravni, in med njimi končno pride do pristne komunikacije. Pa če to pomeni, da med njimi vznikne spor ali blažena harmonija, v vsakem primeru je katarzično.« (RKHV vaje, Radio Študent, 28. december 2021)

»Zlato-belo kostumografijo dopolnjuje minimalistična scenografija, kjer velik del odra zavzemajo glasbeni inštrumenti. Spor med igralci in režiserko nastane, ko igralci režiserkinih zahtev in interpretacij ne razumejo ali se z njimi ne strinjajo, pride do komičnih konfliktov, kjer vedno znova obvelja režiserkina samovolja. *Pojedina pri Trimalhionu* je samonanašalna komedija in dober primer gledališča v gledališču [...].« (Ana Lorger, Radio Slovenija, Program Ars, 28. december 2021)

»Vsebinski jasnosti se pridružuje formalna izpiljenost. [...] Podobno kot na prvotni pojedini se tudi igralski ansambel zares razigra šele v odsotnosti figure avtoritete, šele v odsotnosti nadzora se rojeva resnična svoboda.« (Jaka Smerkolj Simoneti, *SiGledal*, Kritika, 28. december 2021)

Predstava je uvrščena na festival Dnevi komedije v Celju.

2. NOVA POŠTA

Koprodukcija: Slovensko mladinsko gledališče in Maska Ljubljana

Foaje Nove pošte pred dogodkom; foto Amadeja Smrekar

O projektu

Nova pošta, ki jo od jeseni 2017 soustvarjamo z Masko Ljubljana, ostaja prostor dialoga, srečevanj in soočanj, prostor za premislek o širšem družbenem dogajanju in odzivanje nanj. V okviru njenega programa so se vrstili tako pogovori, predstavitve in okrogle mize kot delavnice, z novimi stvaritvami, gostujočimi predstavami in teoretskimi prispevki pa smo razpirale_i izbrano problematiko. Povezoval_e smo se s podobno mislečimi, zlasti na neodvisni sceni, v sodelovanju z Goethejevim inštitutom v Ljubljani pa smo pripravile_i program *Mednarodna rezidenca*, namenjen performativnim umetnicam_kom iz tujine, ki jim na Novi pošti ponujamo prostor in čas za raziskovanje, občinstvu pa so namenjene predstavitve njihovega dela. Izpeljale_i smo nekaj načrtov, ki jih je leta 2020 onemogočila epidemija covid-19, in program obogatile_i z novonastalimi produkcijami.

2.1 TAKOREKOČ

Cikel gledaliških esejev

Kurator: Boštjan Narat

Esejisti (z igralci): Filip Dobranič (z Matejem Recerjem), Mladen Dolar (z Blažem Šefom), Jerneja Ferlež (z Jurijem Drevenškom), Boštjan Narat, Renata Salecl (z Romano Šalehar) in Blaž Šef

Koprodukcija: Nova pošta in Moment Maribor

9.–11. december 2021 (Maribor), 16. in 17. december 2021 (Ljubljana)

Mladen Dolar in Blaž Šef; foto Nada Žgank

O projektu

Cikel gledaliških esejev¹ *Takorekoč* je prinesel izvirna besedila v izvedbi avtoric in avtorjev. »Poanta je prav v tem, da poslušamo in gledamo avtorja, ki sam uprizarja svoj tekst. Tudi kantavtorji in kantavtorice niso nujno najboljši interpreti svojih pesmi, pa si kljub temu želimo poslušati ravno njih,« pravi Boštjan Narat, ki je sam pripravil prvi tak esej v okviru *Dnevov slovenskega nacionalizma* na Novi pošti. Narat je nato k sodelovanju povabil še druge avtorje, ki so sposobni ustvariti dobro besedilo in ga potlej uprizoriti, z vsemi zadregami in omejitvami, ki jih to morda prinaša.

Cikel *Takorekoč* vključuje šest gledaliških esejev:

- *Kieserjeva sekira ali kam z argumenti* Jerneje Ferlež: avtorica v sodelovanju z igralcem Jurijem Drevenškom duhovito razpira tematiko različnih pogledov na nenavaden dogodek, ko sosed sredi razbeljenega poletnega popoldneva seka drva;
- *Virus* Mladena Dolarja: filozofsko soočenje z dodobra prežvečeno temo zadnjih dveh let skozi zgodovinske, jezikovne in literarne črvine ponudi svež pogled na korono ter jo osvetli z neslutnih perspektiv; glasbene, gledališke in slovarske reference domiselno dodatno osvetli igralec Blaž Šef;
- *(Ne)dolžno domoljubje* Boštjana Narata (premierno izvedeno že leta 2019);
- *Pet načrtov mikroglobalizacije* Blaža Šefa: v avtorskem prispevku se igralec loti teme, ki je zaznamovala njegov domači kraj Vitanje in v velikem zamahu predstavi njegovo zgodovino, gradnjo Ksevta in njegovo uničenje ter ponudi perspektivo za prihodnost;
- *Vpoklic* Filipa Dobranića (ki je bil premierno izveden že leta 2020) in
- *Samo paranoiki preživijo* Renate Salecl: v frizerskem salonu se srečata znanki, ena je filozofinja, ki raziskuje bannonovsko politiko desnega populizma, druga pa znana podjetnica, ki se je s stranko *Znova* odločila vstopiti v politiko (igra jo Romana Šalehar). Podjetnica poskuša prepričati filozofinjo, naj postane njena politična svetovalka, v dinamičnem dialogu med teorijo in prakso pa se izkaže, da srečanje morda le ni bilo čisto naključno.

Izvedbo cikla *Takorekoč* nam je epidemija doslej že večkrat preprečila. Jeseni 2020 je svoja eseja pred vnovičnim zaprtjem gledališč uspelo izvesti Filipu Dobraniću in Boštjanu Naratu, vendar smo ju ponovili, saj s preostalimi tvorita zaključeno celoto. Tako si je uprizoritve vseh šestih esejev lahko že ogledalo občinstvo v Mariboru, tisto na Novi pošti pa bo esej Renate Salecl lahko premierno videlo marca 2022.

¹ Termin esej je v tem kontekstu uporabljen precej svobodno in označuje besedilo s teoretsko osnovo in jasno poudarjeno literarno dimenzijo, po možnosti obogateno z osebnimi konotacijami.

2.2 PENG!

Predstavitve skupine *Peng!* in večdnevna delavnica o političnem aktivizmu
Produkcija: Nova pošta v sodelovanju z Goethe-Institutom
14.–18. junij 2021

Predstavitve dela skupine *Peng!*; foto Matej Povše

O projektu

Peng! je eksplozivna skupina umetnikov, aktivistov, hekerjev in znanstvenikov iz Berlina, ki se borijo proti barbarizmu našega časa. Kolektiv razvija subverzivno aktivistično umetnost, njegov namen pa je civilno družbo spodbuditi k drznejšim kampanjam. S pomočjo lažne identitete se je večkrat »infiltriral« na dogodke in tako izrazil civilno nepokorščino. Skupina pri delu uporablja medijsko učinkovito orodje, ki omogoča posredovanje radikalnih sporočil. *Peng!* je antagonist oglaševalskih agencij velikih koncernov. Razkrinkava umazane posle, ki se skrivajo za bleščečo reklamo. S subverzivnimi akcijami in civilno nepokorščino načenja samopodobo koncernov, politične propagande in konvencionalnih mentalitet. Raziskuje ustvarjalne metode, ki omogočajo pogumen protest, ter civilno družbo in uveljavljene nevladne organizacije podpira pri tem, da svoje kampanje oplemenitijo z novimi orodji.

Predstavitve delovanja skupine *Peng!* in delavnica pod vodstvom dveh ključnih članov tega kolektiva sta potekali v angleščini. Brezplačne delavnice se je udeležilo enajst prijavljenih posameznikov – različnih porekel in profilov –, ki jih zanima politični aktivizem. Udeleženci so 17. junija 2021 v Ljubljani izvedli umetniško intervencijo, da bi opozorili na žgoč problem oskrbe s pitno vodo v prihodnosti. V platenke so natočili kontaminirano vodo iz že onesnaženih in potencialno onesnaženih vodnih

virov, prav teh, katerih območja bi sicer po predlogu spremembe Zakona o vodah najprej pozidali. Po akciji, ki so jo udeleženci posneli in posnetek delili na družbenih omrežjih ter drugih spletnih kanalih, so vodo iz trgovine odnesli in jo varno odstranili. Tako so širšo javnost opozarjali na moč posameznika in s tem povezan pomen glasovanja na referendumu za pitno vodo, predvsem pa na morebiten neuspeh referendumu, kar bi pomenilo krčenje slovenskih krajev z neoporečno vodo, prostega dostopa do (čistih) voda in naših ustavnih pravic.

2.3 SOLO

Zamiselnica, zasnovana in izvedba: Nina Rajić Kranjac, Nataša Keser, Benjamin Krnetič, Minca Lorenci, Marko Mandić

Scenografija: Urša Vidic

Skladatelj: Branko Rožman

Kostumografija: Marina Sremac

Glasbenika: Petra Božič, Branko Rožman

Izbor glasbe: Nina Rajić Kranjac

Oblikovanje svetlobe: Matjaž Brišar

Oblikovanje zvoka: Marijan Sajovic

Vodja predstave: Dafne Jemeršič

Producentka: Tina Dobnik

Koprodukcija: Slovensko mladinsko gledališča in Maska Ljubljana

Premiera: 20. 8. 2021

Predstava *Solo*; foto Mediaspeed

O projektu

Avtorski projekt *Solo* je srečanje režiserke in igralcev v improvizaciji, hkrati pa je poskus ustvarjanja dogodka s pomočjo danih iztočnic in vprašanja, kaj pomeni biti sam. Ustvarjalci predstave so se spraševali, čemu teater, zakaj ga uporabiti in kako prek teh srečevanj razmišljanje o njem spremeniti. To je tudi poskus režiserke Nine Rajić Kranjac, da bi v središče postavila samo sebe in se preučila, da bi sama postala nosilka problema in njegov katalizator. Poleg tega gre za dogodek, ki se vzpostavlja vedno znova in tako izraža nenehno potrebo po iskanju smisla.

Mnenja strokovne javnosti

»Tukaj se občinstvo pridruži vsem predhodnim realnostim, s tem pa se estetika političnosti osebne obrne navzven v političnost javnosti, pri tem pa skoraj štiriurnemu dogodku uspe, kljub predhodnim pesimističnim pomislekom o smislu gledališča, zanetiti kolektivno zavezništvo o nujnosti umetnosti. Še toliko bolj zdaj, v teh časih, ob tej vladi, ob tem virusu.« (Zala Dobovšek, *Neodvisni*, 8. september 2021)

»Gre za prelomno predstavo za režiserko, ki v svojem desetem projektu različne pozicije in dogajalne prostore združuje v hibridno gledališko formo, preskuša, kaj gledališče kot medij dopušča, kako ga širiti, si z njim postavljati nove in nove izzive.« (Magda Tušar, *Radio Slovenija*, 31. avgust 2021)

»*Solo* deluje kot ljubezensko pismo gledališču, gledalcem, soigralcem in podpornikom, ki so Rajić Kranjac oblikovali ter jo pripeljali do te točke. Hkrati s kritiko gledališča, preizpraševanjem njegovega smisla in deklaracijo pesimističnega občutka nemoči, da bi z gledališkimi gestami dejansko kar koli spremenili, ustvari gledališko utopijo, ki se sama sprevrže v antiutopijo in s tem postane jasen izraz predanosti gledališču, kakršno koli to že je.« (Brina Jenček, *Radio Študent*, 27. avgust 2021)

»Izstop iz cone udobja tako eni kot drugi strani – njej, ki želi izkusiti vse, kar ji priložnost ponuja, ter se jim dovoli voditi, a tu pa tam ne more iz svoje kože, in njim, ki jim je vodenje dopuščeno – omogoča raziskovanje druge perspektive, hkrati pa njeno lažje razumevanje.« (Nina Gostiša, *Delo*, 25. avgust 2021)

»Gre za svojevrstno 'rekapitulacijo' njenega dosedanjega dela in odnosa z gledališčem, ki ga na trenutni točki, kot se zdi, zaznamuje tudi večno vprašanje o (ne)moči umetnosti in s tem posledično o njenem smislu oziroma pomenu. Ta je seveda izmuzljiv, česar se dobro zaveda tudi uprizoritev, ki se svojega 'predmeta' loteva večplastno, a s prevladujočo ironično držo, kot nekakšne zafrkljive študije primera, ki v neformalnem vzdušju meša performans, improvizacijo in hepening, občasno zaide tudi v resnejše tone, a jih nato spet kmalu sprosti v igrivem nizanju (avto)biografskih drobcev, gledaliških anekdot, internih štosov, citatov ter

samocitatov, a tudi raznih formativnih poudarkov, ki tako ali drugače določajo osebnost in delo protagonistke.« (Gregor Butala, *Dnevnik*, 24. avgust 2021)

Predstava je bila uvrščena v tekmovalni program 52. Tedna slovenske drame v Kranju.

2.4 POSTAJATI PREPUSTNA_EN: DOUMEVANJE MERIL, KI NISO ČLOVEŠKA

Predstavitev projekta Harriet Rabe von Foreich v okviru Mednarodne rezidence Nova pošta

Produkcija: Nova pošta v sodelovanju z Goethe-Institutom in Mednarodnim grafičnim likovnim centrom (MGLC Švicarija)

29. oktober 2021

Gradivo iz projekta v nastajanju *Postajati prepustna_en*; foto Harriet Rabe von Foreich

O projektu

Umetnostno-raziskovalni projekt Harriet Rabe von Foreich izhaja iz aktualne predpostavke, da trenutna nezmožnost človeštva doumeti podnebno krizo in se nanjo ustrezno odzvati izvira iz problema meril (Timothy Morton: *Being Ecological*, 2018), natančneje, iz naše nezmožnosti, da bi doumele_i kakršnakoli drugačna merila kakor človeška. Ko naseljujemo lastno snovnost, se zdi, da je empatijo do drugih snovnosti težko doseči. Med rezidenco se je Harriet Rabe von Foreich posvečala v prakso usmerjenim, performativnim oblikam manjšega merila, ki jih je navdihnili umetnostno gibanje Fluxus v šestdesetih, njen cilj pa je bil, da bi postala otipljiva, dovezetna in »prepustna« za merila, ki niso človeška. Rezydentka se je pri predstavitvi projekta v nastajanju, ki je v angleščini potekala na Novi pošti, osredotočila predvsem na vprašanje, kako postati prepustna_en za nujo izginjajočega ledu, počasi umirajočega mahu, razkrajajoče se skale ...

2.5 SEMINAR SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI

Seminarji sodobnih scenskih umetnosti in predstavitev nove številke revije *Maska*
Zasnova: Pia Brezavšček, Rok Bozovičar, Alja Lobnik, Aleš Mendiževc, Gregor Moder

Produkcija: Maska Ljubljana in Nova pošta
Julij, september in oktober 2021

Varja Hrvatin, Jakob Ribič in Maša Radi Buh; foto Asiana Jurca Avci

O projektu

Seminar sodobnih scenskih umetnosti deluje kot neformalna izobraževalna in raziskovalna platforma, znotraj katere predavajo mednarodno priznane_i teoretičarke_i, umetnice_i in piske_ci. Samostojni seminar Eve Smrekar ter seminarska »misel v paru« Blaža Kavška in Aleša Mendiževca sta potekala v okviru celodnevne dogodka z naslovom ..*Samo še to*, ki se je 1. julija odvijal v prostorih Nove pošte. Predavanjem je sledila predstavitev nove številke revije *Maska* s tematskim naslovom *Deložacija kulture*; na njej so nekatere_i avtorice_ji prispevkov opozorile_i na (sistematično) krčenje prostorov za ustvarjalnost, teorijo in umetniško produkcijo v imenu »uravnoveženosti«. Predstavitev sta povezovala urednica in urednik revije Pia Brezavšček in Rok Bozovičar. Jesenski semester predavanj je na podlagi privlačnosti družbenokritične teorije Marka Fisherja nosil nadnaslov *Fisherjev problem: ali (še vedno) ni alternative?*. Sklop je septembra odprl seminar Matta Colquhouna, v soočenje s Fisherjevim problemom in iskanje sledov alternative kapitalizmu pa so se poglobljale_i na predavanjih dr. Lee Kuhar in Ane Reberc. Vrsto predavanj je nato oktobra nadaljevala Vesna Pobežin Roš, zadnje pa so pripravile_i soustvarjalke_ci radijske oddaje *Teritorij teatra*, Varja Hrvatina, Maša Radi Buh in Jakob Ribič.

Leta 2021 so se na Novi pošti torej zvrstili naslednji seminarji:

- Eva Smrekar: *Gledališka skulptura – skulpturno gledališče: histerija, gesta, modernost*;
- Blaž Kavšek in Aleš Mendiževc: *Avtor ni mrtev, avtor je slab*;
- Matt Colquhoun: *Kapitalistični realizem v novem desetletju*;
- Dr. Lea Kuhar: *Melanholija levice in resentment kot alternativni kapitalističnemu realizmu*;
- Ana Reberc: *Depresivna dvajseta*;
- Vesna Pobežin Roš: *Učitelj – čuječi birokrat*;
- Varja Hrvatina, Maša Radi Buh in Jakob Ribič: *Ranljivost – med ustvarjalnostjo in duševnim zdravjem*.

2.6 Gostujoče predstave in dogodki na Novi pošti:

1. *Liberté, Egalité, Fraternité* (Via Negativa)
2. *Knjiga = dogodek* (Mreža slovenskih gledaliških založnikov)
3. *Molitev / Prayer* (Nenad Jelesijević)
4. *Kastracija* (Glass Illka, Via Negativa, Mesto žensk)
5. *Srebrno Zlato* (Nomad Dance Academy Slovenija)

3. Dežela pridnih

Na spletu

1. *Kulturni boj* (voditelj Erik Valenčič, gosta Enos Kugler in Zlatan Čordić - Zlatko)
2. *27.994* (voditelj Boštjan Narat, gost Goran Forbici)
3. *Razprodaja slovenskega turizma* (voditelj Erik Valenčič, gost Bogdan Lipovšek)
4. *Mlado Mladinsko* (voditelj Boštjan Narat, gostji Mija Kramar in Aiko Zakrajšek)
5. *Slovenska razklanost kot sredstvo, mit ali realnost* (voditelj Boštjan Narat, gost dr. Marko Zajc)
6. *Žvižgati melodijo upora* (voditelj Erik Valenčič, gost Ivan Gale)
7. *V bran naravi in prihodnosti* (voditelj Erik Valenčič, gostja Marjana Hönigsfeld Adamič)
8. *Smeh v epidemiji ali epidemija smeha* (voditelj Boštjan Narat, gost Izar Lunaček)
9. *Bolna družba* (voditelj Erik Valenčič, gost Dragan Petrovec)
10. *Čudovita in neznosna okna v svet* (voditelj Boštjan Narat, gosta Dan Podjed in Rok Gumzej)

V živo

- *Kdaj greste letos na dopust?* (voditelj Boštjan Narat, gost Uroš Macerl)
- *Med dvema ognjema* (voditelj Erik Valenčič, gost Kristjan Mlekuš)
- *Teče maratonec Janša svoj zadnji krog?* (voditelj Erik Valenčič, gost Rudi Rizman)
- *Nekoč je bila muzika – poklic glasbenika v čudnih časih* (voditelj Boštjan Narat, gost Nikola Sekulović)
- *Zbogom in hvala za vse ribe* (voditelj Erik Valenčič, gost Ervin Hladnik Milharčič)
- *Pasji časi za pse čuvaje* (voditelj Boštjan Narat, gostja Petra Lesjak Tušek)
- *Zaton Zahoda?* (voditelj Erik Valenčič, gost Miha Lamprecht)
Kako smo preživel 2021 in se na trenutke celo smejali (voditelj Boštjan Narat, gosta Boštjan Gorenc - Pižama in Matjaž Ličer)

4. IZREDNA DOGODKA

David Cvelbar in Matej Marinček

4.1 KLJUVANJE V SENCAH

Ekperimentalna predstava z elementi senčnega gledališča, videom, avtorsko glasbo in performansom

Koncept: David Cvelbar, Matej Marinček

Performans, glasba in oblikovanje svetlobe: David Cvelbar

Film in oblikovanje videa: Matej Marinček

Oblikovanje zvoka: Jure Vlahovič

Producent: Matej Marinček

Koproducent: Slovensko mladinsko gledališče

Projekt je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo RS.

Premiera: 18. 3. 2021

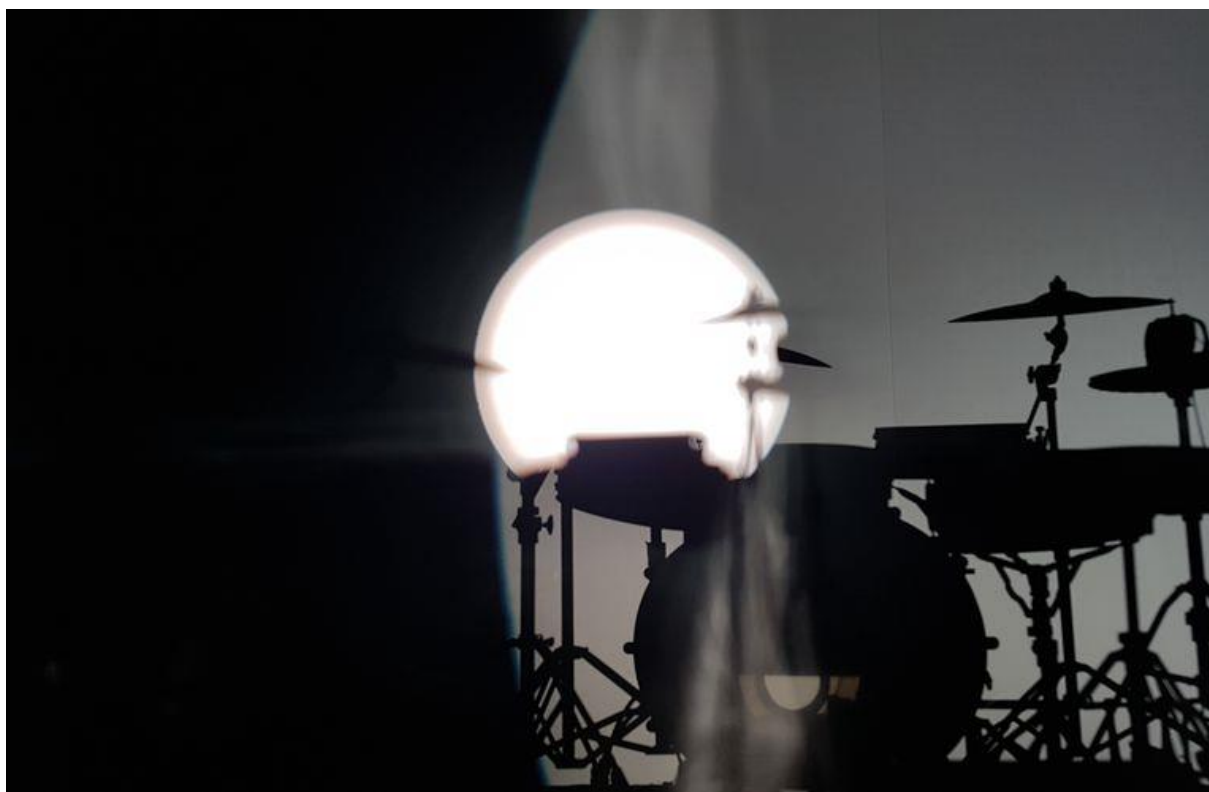

foto David Cvelbar

O performansu

Avtorja predstave sta uslužbenca na kreativnem delovnem mestu v kulturnem sektorju. Predstava uprizarja njun življenjski položaj, se pravi, položaj posameznika, razpetega med delovnim mestom in umetniškim ustvarjanjem, ter občutja absurdnosti, ujetosti, nemoči in notranje napetosti, izhajajočih iz antagonizmov, ki jih ta položaj prinaša. Kot delavec/uslužbenec je posameznik vpet v kolesje družbenega sistema, hote ali nehote ga soustvarja, obnavlja, vzdržuje. Kot ustvarjalec/svobodni umetnik pa je individualist, ki ostaja zunaj sistema, to pa mu omogoča, da ga vidi drugače, kot mu je »predpisano«; da je do njega kritičen in tako v njegovem kolesju postane smet/zagozda, ki ga upočasni, sčasoma morda celo ustavi in obrne drugam. Odrska postavitev izhaja iz družbenega sistema kot celote, razdeljene na (u)porabniški in produkcijski sektor. Poganja ga delavec s svojo močjo in energijo, kot robot/stroj, ki je sam neviden in nepomemben, opazni so samo učinki njegovega dela. Glasba z metodološko zasnovo v programiranju in manipulaciji zrcali sodobno tehnologijo višjih delovnih procesov, z energičnim in temačnim izrazom pa hrup industrijske proizvodnje.

Projekta zaradi zaprtja gledališč za javne prireditve nismo mogli v živo izvesti jeseni 2020, kot je bilo sprva načrtovano, zato sta avtorja pripravila posnetek, ki smo ga predvajali spletno.

Draga Potočnjak

4.2 ZBERI SVOJE PTICE

Režija: Branko Potočan

Igrajo:

Starka: Jadranka Tomažič

Starec: Sandi Pavlin

Ptica, Dekle: Romana Šalehar

Pianist: Matjaž Marinič

On: Milan Marinič

Ona: Draga Potočnjak

Koreografija in scenografija: Branko Potočan

Dramaturgija in asistenca režije: Andreja Kopač

Glasba: Matjaž Marinič

Zvočni posnetek: Silvo Zupančič

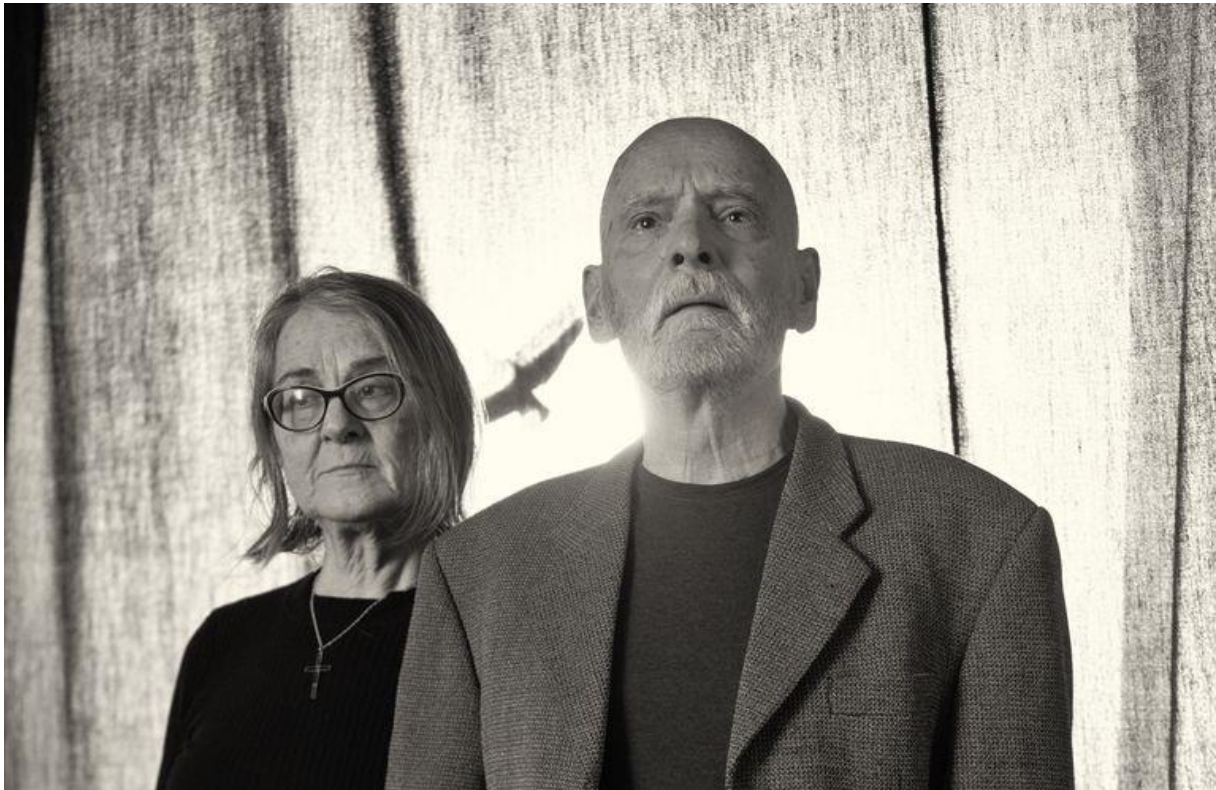
Lektorica: Mateja Dermelj

Kostumografija: Slavica Janošević

Oblikovanje maske: Barbara Pavlin

Koprodukcija: Moment Maribor, Cankarjev dom, Slovensko mladinsko gledališče, Kulturno društvo Parnas

Premiera: 27. 5. 2021

Jadranka Tomažič, Sandi Pavlin; foto Drago Videmšek

O projektu

Besedilo izpod peresa Drage Potočnjak (uprizorjeno v gibalnem jeziku Branka Potočana) je pronicljiva in poetična drama absurda, alegorična in poetična skica iztekajočega se življenja. *Zberi svoje ptice* je besedilo, ki postaja vse bolj aktualno. Prebivalstvo v Evropi se nezadržno stara, politika pa se še naprej obnaša, kot da je to nekaj, v zvezi s čimer ni mogoče narediti ničesar. Podobno se na odru vedeta protagonista igre, Starka in Starec, ki odhajata v dom starejših občanov. Trdno odločena, da bosta odšla, in pripravljena za pot se takoj izgubita – in izgubljata se ves čas. Čeprav se nam, ko ju gledamo, zdi, da sploh nikamor ne gresta. Da zgolj hodita na mestu. Starca tega ne vesta, saj ves njun dom in svet, vse njuno prejšnje in zdajšnje življenje, potuje z njima. Zdi se, kot da ničesar ne zapuščata, da nikamor ne odhajata, da ves čas ostajata. Tu. Pred nami. Z nami. V njunem živahnem in mestoma strastnem dialogu bivajo le še fragmenti pomena in smisla, ki se v iskanju otipljivega življenjskega mozaika srečujejo v lirični poetiki absurda.

Mnenja strokovne javnosti

»Tekst, napisan leta 2009, postaja iz leta v leto aktualnejši, saj je okoli nas vedno več starejšega prebivalstva, do katerega, resnici na ljubo, nimamo zares pravega odnosa. Ne vemo, kaj in kam bi z njimi, njihov tempo nam je prepočasen, zato jih vse pogosteje puščamo preslišane in prezrte. Vsega tega seveda Starka (Jadranka Tomažič) in Starec (Sandi Pavlin) na odru ne izrekata. Kot lepo povzema v metaforo zaviti naslov, na poti v dom zbirata svoje ptice. Ptice, njune prelomnice, spomine, mladost, uresničene in neuresničene sanje, ki jih morata zbrati, preden prispeta na končno postajo – dom za ostarele –, so edino, kar jima v tem trenutku preostane. Kljub temu da je njun dialog poln zbadljivk, prerekanj in nestrinjanj, je na dnu njunega odnosa še vedno čutiti močno prisotni naklonjenost in ljubezen. Neizogibno dejstvo, da morda čez noč ostaneta drug brez drugega, zato rojeva vrsto

neodgovorljivih vprašanj in strahov. Pri vsem tem stalno izgubljačem boju pa vendar ne prebijeta četrte stene, kar ju dodatno izolira in ustvari občutek osamljenega spopadanja s prihajajočim odhodom in iskanjem spokoja z življenjem. Predstavo zato lahko razumemo kot kritiko sodobne družbe, ki se z vsem svojim ravnanjem zoperstavlja smrti kot sestavnemu delu življenja, ali pa kot alegorijo temu iztekajočemu se življenju.

Pri vsem tem seveda ne gre prezreti iznajdljive režije Branka Potočana, ki je s svojim gibalnim jezikom in drugimi gledališko-medijskimi rešitvami nedvomno podprl in omogočil pristno igro upokojenima 79-letnima igralcema. Nastopajoča, Jadranka Tomažič in Sandi Pavlin, v podcastu Cankarjevega doma *Spremna beseda* menita, da sta mnogo izrečenega na odru pravzaprav doživela na lastni koži. In ravno to je bilo izjemno dragoceno opazovati, dve z izkušnjami bogati personi, ki čisto v svojem ritmu, iskreno in entuziastično napolnjujeta in formulirata prostor odra.« (Lucija Trobec, *Koridor-ku.si*, 6. junij 2021)

»Pri vstopu v dvorano najprej padejo v oči pokončno stoječi, manjši leseni hlodi (hlodci), ki kar zapolnijo odrsko površino, tudi so enakomerno prostorsko razvrščeni kot v kakem skladišču. Poleg hlodov je v ospredju odra še vidna visoka lestev, naslonjena na zgornjo galerijo. [...] Kmalu se razbere, da sta glavna junaka Starec in Starka, ki se odpravljata na dogovorjeno pot, ko ona s seboj pripelje še dodatno prtljago, čeprav sta vse, kar sta želela, tudi že poslala na mesto njunega prihoda. V prvi sceni se njuni koraki kar vrstijo, sicer dozdevno na mestu, medtem ko so gibljive roke tiste, ki še dodatno ponazarjajo ritem hoje in ga navidezno pospešujejo. [...] Po odru in okoli hlodov poskakuje še velika barvita (kostumografija: Slavica Janošević) ptica ali dekle svobode, ki brska po njunih stvareh, nato se po lestvi povzpne še na galerijo in ju z višine nesramno ter kričeče ogovori, ko od Starca zahteva denarno plačilo. Ta trenutek se izkaže kot dramatično zasnovan vrhunec uprizoritve. Je dekle, ki želi Starca oropati, obenem pa drzno poslikana metafora odnosov onih zgoraj ali državnih institucij in novih prihajajočih generacij do tistih, ki se počasi poslavljajo. Napad agresije tako preseneti Starca, da istega trenutka nepremično pade na trdna tla.

Pisateljica v dialogih Starca in Starke metaforično spleta zgodbo absurda in iluzij nekega nemerljivega življenjskega stanja, tudi dovolj stilno oblikuje, da se lahko dokaj jasno zaznajo predstavljena stanja življenjskega absurda, ko se iluzija spominov meša z obstoječo realnostjo, tudi je vse brezpredmetno in brez pomena, saj je pomemben le še odhod ali pač neznani ciljni prihod. [...] O tem, da kar že bivata v domu, ki ga pač umišljeno iščeta, se da razumeti tudi prisotnost dveh v črno odetih pomočnikov, imenovanih On ni Ona. V svoji črnini sicer kar nevidna, vendar jima vseskozi na razpolago in v pomoč, npr. ko bi skoraj že padla s stola (hloda) ali v usmerjanju po medprostorih nastavljenih hlodov, ko kar realno premeščata pozicije (scene) hlodov.« (Daliborka Podboj, *Parada plesa*, 6. junij 2021)

5. Spletno gostovanje v Mladinskem:

- *Futureland* (režija: Lola Arias, Gledališče Maksima Gorkega Berlin)

6. Gostujoča dogodka v Mladinskem:

1. *Fabula Hub* predstavlja *Enis Maci* (pogovor z avtorico zbirke esejev *Sladoleđarna Evropa*; voditeljica in prevajalka Urška Brodar)
2. *Nekdo je še v gozdu* (režija: Joan Arqué Solà; koprodukcija: Gledališče de l'Aurora, društvo Cultura i Conflict, Katalonsko narodno gledališče)

7. BOBRI, 13. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje

Od 18. septembra do 2. oktobra 2021

Prirediteljica festivala: Mestna občina Ljubljana; izvršni producent: Slovensko mladinsko gledališče; koproducent: Kinodvor; s podporo Univerze v Ljubljani

Kot je že tradicija, so se Bobri – lani izjemoma jesenski – po dveh tednih, kolikor je trajal program, končali v Centru urbane kulture Kino Šiška.

Pred začetkom sklepne prireditve v dvorani Katedrala smo v njenem preddverju odprli razstavo, ki so jo skupaj s feministično umetnico Leo Culetti pripravili učenci Osnovne šole Riharda Jakopiča. Na delavnicah so se seznanili s sodobnimi kiparskimi principi in nato iz vsakdanjih ali zavrženih predmetov in tekstila izdelali vsak svojo masko, s katero so povedali lastno zgodbo. Tako so raziskovali, kdo so, kako se kažejo navzven in ali je ta odraz njihov »resnični jaz«.

Sklepna prireditev z naslovom *Učenec plesnega modreca* je bila plesno obarvana, pripravili pa so jo člani Urbane scene Ljubljana. Z mladimi plesalkami in plesalci smo vstopili v časovni stroj in se podali na potovanje skozi čas in prostor plesnih kultur. Spoznavali smo različne urbane plesne kulture in plese, njihov čar, posebnosti in zanimivosti. Obiskovalci so predstavo spremljali z navdušenjem in na koncu nastopajoče nagradili z lepim aplavzom. Sledile so delavnice z mentorji Urbane scene Ljubljana, ki so se jih udeležili tako otroci kot njihovi starši, ki so prišli na sklepno slovesnost.

Tema lanskega festivala – identiteta

Program festivala se je lani vrtel okrog posameznikove identitete. S pomočjo kulturnih in ustvarjalnih vsebin smo raziskovali, kaj identiteta sploh pomeni, se spraševali, kaj jo sestavlja, kako se gradi in kaj vse vpliva nanjo.

Več kot 130 dogodkov in gostje iz tujine

Na lanskem festivalu je štiriintrideset producentov pripravilo sto trideset dogodkov, ki so bili večinoma izpeljani, kot smo načrtovali, in se jih je lahko na petintridesetih prizoriščih udeležilo več tisoč obiskovalcev.

Program

Program je bil sestavljen tako iz prireditev, ki si jih je moč ogledati na rednem programu gledališč ali kinodvoran, in iz številnih novosti – nekaterih pripravljenih prav za festival. V Kinodvoru sta bila na primer premierno predvajana filma *Potepanje papirnatega zmaja* in *Volkovi*, krstno izvedbo pa je doživela predstava Plesnega Teatra Ljubljana *Povodni mož Ambrož*.

Bobri prvič v Cerknici

Program so tudi lani sestavljale gledališke, filmske, glasbene in plesne predstave, vodeni ogledi razstav, delavnice in druge dejavnosti, ki jih za otroke in mlade pripravljajo številne vladne in nevladne ustanove ter posamezniki, na področju kulturno-umetnostne vzgoje delujoči v Ljubljani in širše. Bobri so se odpravili tudi na potep, tokrat prvič v Cerknico.

Gostovanji iz tujine

Program lanskih Bobrov so obogatile stvaritve gostov iz drugih držav, tokrat iz Avstrije in Francije. Gostovanje plesne predstave *Poveljnik Groove* v produkciji Alexa Tescha, mladega vsestranskega plesalca sodobnega plesa, je podprl Avstrijski kulturni forum Ljubljana; predstavo *Oh la la*, ki je nastala v koprodukciji Hiše otrok in umetnosti, Mestnega lutkovnega gledališča Reka in kolektiva Ma-Théâ iz Centra za otroško ustvarjalnost v Tinquexu, pa je delno podprl Francoski inštitut v Sloveniji.

Bobrov zemljevid

Festival je lani spremljal *Bobrov zemljevid*, ki so ga pripravili v Kinodvorovem programu za otroke in mlade Kinobalon in nas je popeljal na kulturno pustolovščino. Z njim smo поблиže spoznali organizacije, ki so sodelovale na Bobrih.

Pester nabor dodatne literature

V Mestni knjižnici Ljubljana, Pionirski – centru za mladinsko književnost in knjižničarstvo so spet pripravili obsežen seznam dobrih knjig, ki tako ali drugače govorijo o temi lanskega festivala. Dostopen je bil na spletni strani festivala.

Spremljevalni dogodki

Program so obogatili številni spremljevalni dogodki.

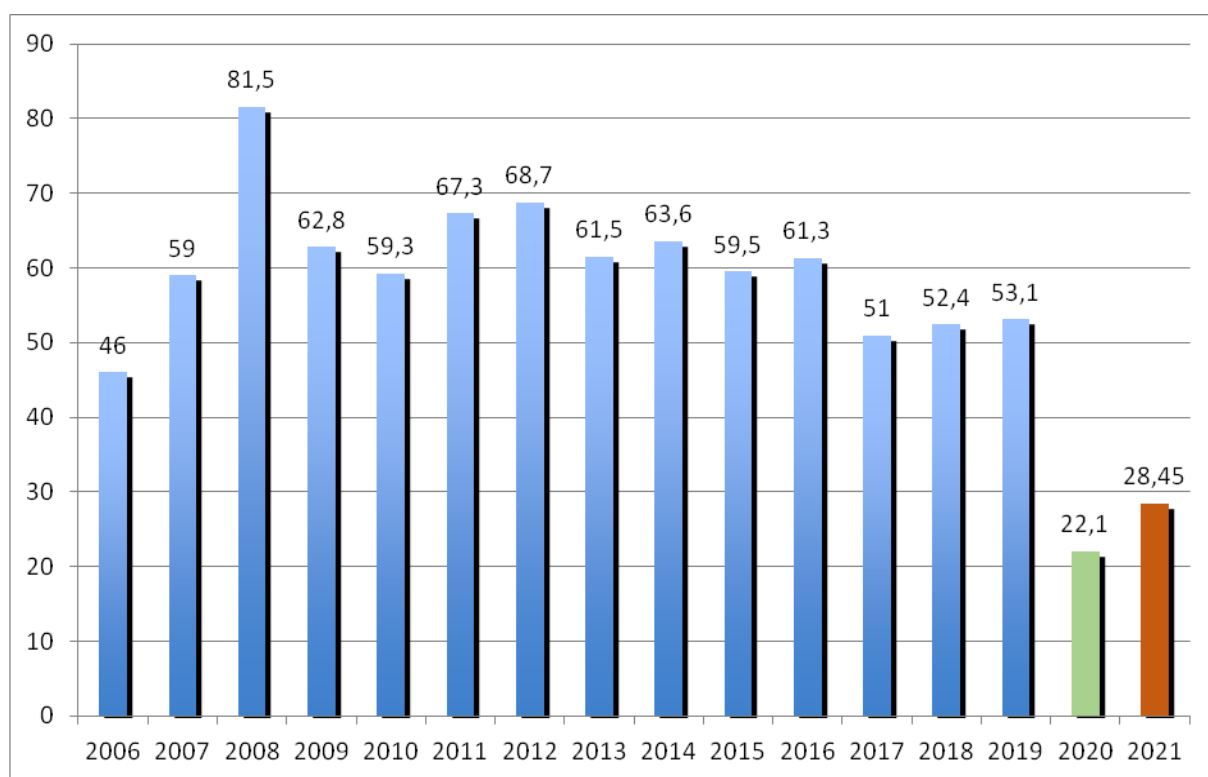
Na vrtu Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani je bilo na **Čudežni klopi – zvočni instalaciji** mogoče prisluhniti izboru pravljic in zvočnih kolažev za otroke.

Nastali so v koprodukciji 3. programa Radia Slovenija – programa Ars z Lutkovnim gledališčem Ljubljana in Anjo Štefan ter s Prešernovim gledališčem Kranj in v okviru projekta B-AIR (<https://www.rtv slo.si/b-air>). Z zvočno instalacijo upravlja pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature, nastala pa je junija 2021 na pobudo Festivala Fabula (oblikovanje: prostoRož).

V sklopu festivala je v sodelovanju z ljubljanskimi otroki (OŠ Prežihov Voranc) in študenti ljubljanske Univerze nastal raziskovalni projekt Valerie Wolf Gang *Identiteta*. Finančno ga je podprla Univerza v Ljubljani. Umetnica je v njem raziskovala, kako na oblikovanje posameznikove identitete vpliva tehnologija, in razmišljala o tem, kako nas tehnologija lahko razčloveči in kako je zmožna vizualno podobo posameznika tako generirati, da ji verjame in da meje med virtualnostjo in resničnostjo ne prepozna več.

Vse prireditve smo lahko izpeljali, kot smo načrtovali, v živo, s številnim otroškim, mladim in odraslim občinstvom, ki je program spremljalo z velikim zanimanjem, navdušenjem in hvaležnostjo. Štirinajsta izdaja festivala, ki jo že snujemo, bo predvidoma spomladi 2022.

8. ZASEDENOST IGRALCEV V LETU 2021

9. NAGRADE IN PRIZNANJA 2021

Nagrade uprizoritvam Slovenskega mladinskega gledališča, članom ansambla in zunanjim sodelavcem za stvaritve v Slovenskem mladinskem gledališču

Leto 2021 je bilo eno tistih, ki so bila za Slovensko mladinsko gledališče najbolj radodarna z nagradami – prineslo jih je kar 22, kar je največ v zadnjih treh desetletjih (z nekoliko večjim številom se ponašata le leti 1988 in 1989). Nagrade segajo od takšnih za življenjsko delo (dolgoletnemu članu ansambla Marku Mlačniku), prek nagrade Prešernovega sklada (Tomiju Janežiču za režiji v (ko)produkciji Mladinskega), do festivalskih nagrad – tudi takšnih iz tujine,

kar nas po grobem rezu v ta segment programa, ki ga je prinesel začetek pandemije, še posebej veseli. Posebne omembe je vredna bogata bera kar devetih na Boršnikovem srečanju, med njimi velika Boršnikova nagrada za najboljšo uprizoritev.

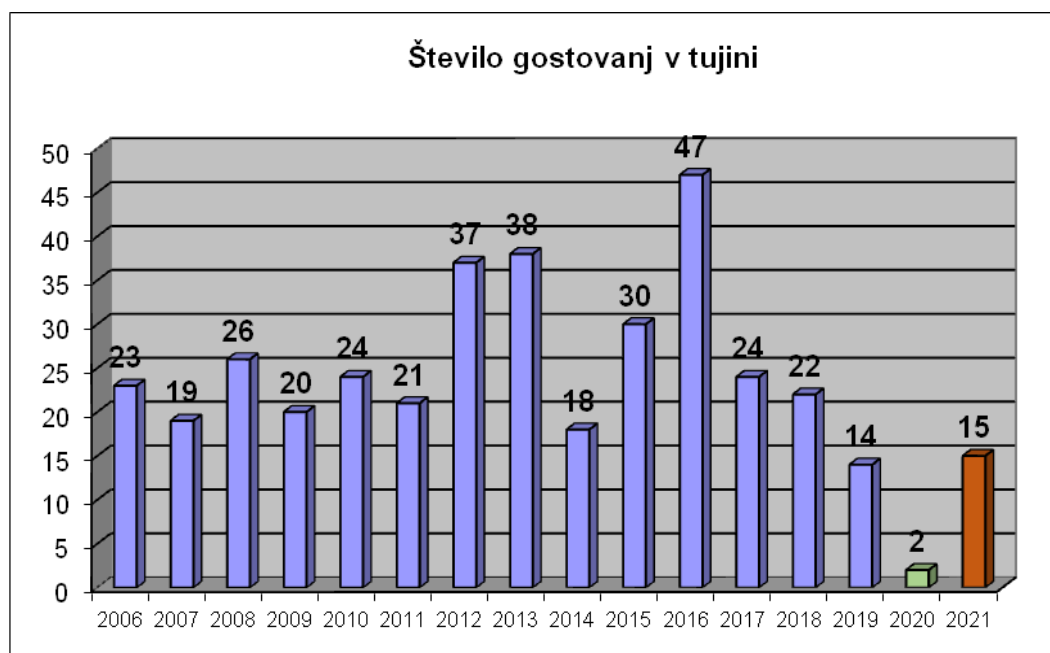
Prejete nagrade (v kronološkem zaporedju):

- nagrada Prešernovega sklada Tomiju Janežiču za režijo predstav še *ni naslova* in *Sedem vprašanj o sreči* (koprodukcija z LGL);
- nagrada v kategoriji »Obveščanje in ozaveščanje« 10. tekmovanja Outstanding (pobudnik in organizator je družba Europlakat) za plakatno akcijo ob začetku 65. sezone – Sezone skupnosti (Grupa Ee, fotografije Luka Kaše);
- nagrada ZDUS »Marija Vera« za življenjsko delo Marku Mlačniku;
- Župančičeva nagrada Žigi Divjaku za ustvarjanje v zadnjih dveh letih, med drugim za režijo predstave *Gejm* (koprodukcija z Masko Ljubljana, nastala v okviru programa Nova pošta);
- nagrada za najboljšo stransko žensko vlogo na Dnevih satire Janji Majzelj za stvaritev v predstavi *Umetnost je omara* (koprodukcija z Društvom za umetnost AVGUS);
- velika nagrada Boršnikovega srečanja predstavi *Gejm*;
- Boršnikova nagrada za režijo Žigi Divjaku za *Gejm*;
- Boršnikova nagrada za igro Mateju Pucu za vloge v predstavah *Gejm* in *Sedem dni* (MGL);
- Boršnikova nagrada za igro Gašperju Malnarju za vlogo v predstavi *Sedem vprašanj o sreči*;
- Boršnikova nagrada za mlado igralko Sari Dirnbek za vlogo v predstavi *Gejm*;
- Boršnikova nagrada za scenografijo Igorju Vasiljevu za *Gejm*;
- Boršnikova nagrada za dramaturgijo Katarini Morano za *Gejm*;
- Boršnikova nagrada za glasbo in oblikovanje zvoka Blažu Gracarju za *Gejm* in *Sedem dni* (MGL);
- Boršnikova nagrada po presoji žirije Lutkovnemu gledališču Ljubljana in Slovenskemu mladinskemu gledališču za produkcijo uprizoritve *Sedem vprašanj o sreči*;
- nagrada Ksenije Hribar Marku Mlačniku;
- nagrada za koncept na Bienalu lutkovnih ustvarjalcev Slovenije režiserju Tinu Grabnarju za uprizoritev *Nebo nad menoj* (koprodukcija z LGL);
- Pengovova listina za vrhunske stvaritve na področju lutkovne umetnosti režiserju Tinu Grabnarju (med drugim za *Nebo nad menoj*);
- nagrada za najboljšo uprizoritev na prvem spletnem festivalu Gledališke evropske alternative (Theater European Alternatives) Sturm und Drang v Skopju predstavi *Odilo. Zatemnitev. Oratorij.* (koprodukcija s Kinom Šiška);
- nagrada za najboljšega režiserja na prvem spletnem festivalu Gledališke evropske alternative (Theater European Alternatives) Sturm und Drang v Skopju Draganu Živadnovu za režijo predstave *Odilo. Zatemnitev. Oratorij.*;
- tantadruj Marjuti Slamič za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* (koprodukcija s SNG Nova Gorica);
- posebna nagrada žirije na Tednu slovenske drame uprizoritvi *Gejm* (za družbeno občutljivost);
- Severjeva nagrada Marjuti Slamič za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*.

10. GOSTOVANJA PO SLOVENIJI

11. GOSTOVANJA V TUJINI

12. PROMOCIJA IN MARKETING

Leto 2021 je povezal dve sezoni – Sezono skupnosti in Izredno sezono. Obe zelo posebni, saj sta (bili) obe zaznamovani z negotovostjo zaradi pandemije covida-19 in s tem tudi z drugačnimi delovnimi razmerami. Predvsem pa sta nazorno pokazali, da je gledališče živa umetnost – da je interakcija med odrom in avditorijem, med igralci in gledalci nujna. Brez nje gledališča ni. Spletni prenosi predstav so lahko le zasilna rešitev, nikakor pa ne nova hibridna forma oziroma »nova normalnost«.

Promocijska akcija za Sezono skupnosti je opozorila na številne poklice, ki pomembno prispevajo k delovanju skupnosti, Izredna sezona pa postavlja v ospredje domačo izoliranost vsakogar v posebnem »mehurčku«, izoliranost, ki je v epidemičnih razmerah sicer nujna, ob zlorabi ali pretiranih omejitvah pa se zajeda v odnose in načenja družbeno tkivo. Zastavlja nam vprašanje, kdo pravzaprav smo skupaj in kakšna »skupnost« je sploh mogoča. Med drugim obe akciji pričata tudi o izrednih razmerah, ko lahko igramo pred največ petdesetimi ljudmi, ki sedijo na razdalji 1,5 metra in nosijo zaščitne maske. Zasnovali smo ju skupaj z oblikovalsko ekipo Grupe Ee, ki jo sestavljajo Mina Žabnikar, Ivian Kan Mujezinović in Damjan Ilić, in v sodelovanju s fotografom Luko Kašetom.

Celostna grafična podoba Mladinskega je ohranila prepoznaven videz v treh osnovnih barvah (bela, črna, rdeča). Okrnjen in pandemiji prilagojen koncept promocije in marketinga smo zasnovali na temelju programske-umetniškega delovanja: glavnega programa, ki mu je namenjene največ oglaševalske in medijske pozornosti, programa Nove pošte, ki ga ustvarjamo skupaj z Masko Ljubljana (ta sicer ohranja značilno rumeno barvo), in pogovorov, posvečenih aktualnim temam, ki v okviru Dežele pridnih potekajo v živo.

Na začetku pandemije, marca 2020, smo ponujali brezplačne ogledе videoposnetkov starejših predstav. Pozneje, ko je postalo jasno, da pandemije in z njo povezanih preventivnih ukrepov, vključno s prepovedjo izvedbe predstav z navzočim občinstvom, ne bo kmalu konec, smo začeli prodajati vstopnice za spletne ogledе predstav (*live streaming*). Tako smo januarja 2021 začeli predstave spletno prenašati v živo preko platforme Tretji oder. Za spletne prenose smo prilagodili uprizoritve *Paloma*, *Gejm*, *6*, *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!*, *Rokova modrina* in *Vsi junaki zbrani*. 24. februarja 2021 smo v vlogi gostitelja izvedli prvo spletno gostovanje, in sicer smo našemu občinstvu ponudili predstavo Gledališča Maksima Gorkega *Futureland*, ki je bila deležna večje medijske pozornosti. V tem času smo predstave oglaševali samo po spletu, s spletnimi oglasi. V medijski zakup so bili vključeni: Radio Študent, *Dnevnik*, RTV SLO MMC in *Mladina*. Zunanje oglaševanje smo ustavili do junija 2021, ko smo znova začeli v živo igrati pred občinstvom. Konec sezone 2020/21 si bomo zapomnili po zadnjih treh ponovitvah predstave *Republika Slovenija* in po (pred tem večkrat preloženi) premieri *Hlapcev*.

Druga polovica leta in začetek sezone 2022

Izredno sezono smo začeli še pred uradno predstavitvijo, in sicer s premiero avtorskega projekta Nine Rajić Kranjac *Solo* na Novi pošti. 31. avgusta 2021 je sledila uradna predstavitev sezone, ki smo jo pripravili pred Klubom Mladinsko.

Letno programsko publikacijo v slovenščini (v nakladi 15.000 izvodov, priložena je bila sobotnemu *Dnevniku*) smo zapolnili s kompenzacijskimi oglasi letnih partnerjev: *Mladina/Global*, Tam-Tam, Radio Študent in *Delo*. V sezoni 2021/22 publikacije v angleščini nismo izdali.

Jesen smo preživel v znamenju premier; septembra smo odprli 13. festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, 24. septembra je bila na festivalu steirischer herbst v Gradcu v Avstriji premiera mednarodne koprodukcije o okoljski krizi *Vročina* v režiji Žige Divjaka, na domačem odru pa dan pred tem premiera predstave *Norišnica, d. o. o.* v režiji Vita Tauferja. Oktobra smo nadaljevali z ljubljanskima premierama predstav *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* v režiji Jureta Novaka in *Vročina*, praznično predstavo je doživela *Zelda* v režiji Varje Hrvatine. Koncept promocije za premiero, posamezno ponovitev, performans ali gostovanje se je glede na komunikacijske kanale (tisk, družbena omrežja, radio, televizija, zunanje površine) spreminjal in prilagajal tipu in sporočilu predstave, pa tudi sredstvom, ki smo jih imeli na voljo, in ciljni skupini.

V gledališču smo ukrenili vse potrebno za preprečevanje širjenja okužbe koronavirusa. Zaradi upoštevanja obvezne razdalje med sedeži in do odra se je kapaciteta naših dvoran drastično zmanjšala. Zgornja dvorana, ki lahko sprejme 244 gledalcev, jih je ob upoštevanju omenjenih ukrepov sprejela le še 74, spodnja pa manj kot 30 (pred ukrepi do sto). Primerjava s prejšnjimi sezonami zato ni mogoča.

Tudi leta 2021 smo (v zmanjšanem številu) v okviru promocijske akcije za vpis v Klub Mladinsko naključno izbranim parkiranim kolesom podarili prevleke za sedež. Akcija je potekala zadnji teden septembra in je osebno nagovorila vsakega lastnika »oblečenega« kolesa. Izvedli smo jo na različnih lokacijah v Ljubljani (študentski domovi, fakultete, pred Magistratom, na naključno izbranih kolesarskih parkiriščih ...). Oblekli smo 300 kolesarskih sedežev in jim dodali letak Izredna sezona. Akcija bi bila še bolj opazna, če bi imeli na voljo več prevlek.

Vsekakor je treba poudariti, da je v trenutnih razmerah ustvarjalni proces zelo otežen, prav tako organizacija programa in vseh podpornih dejavnosti.

Sodelovanje

Ne glede na okoliščine smo leta 2021 ohranili že dobro vpeljane oblike sodelovanja z društvi in organizacijami (z nevladnimi in vladnimi). Zaradi razmer precej sodelovanj nismo mogli izvesti, vendar načrtov nismo opustili, ampak čakajo na čas, ko jih bo mogoče izpeljati.

Med drugim redno sodelujemo z Društvom študentov psihologije pri projektu »*Kako si*« – *dnevi duševnega zdravja*, z Mestno knjižnico Ljubljana, z Društvom študentov medicine, taborniškimi tekmovanji, šahovskimi društvi, Klubom študentov anglistike in germanistike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, s Študentsko sekcijo za marketing, Študentsko sekcijo ISHA, Slavističnim društvom Slovenije, Študentsko sekcijo za psihologijo na FF, Društvom mladih geografov Slovenije Egea, mednarodno izmenjavo študentov Erasmus, z zavodi, vladnimi in nevladnimi organizacijami ...

Leta 2021 je bilo 2739 objav v spletnih medijih, 1147 v tiskanih, 493 radijskih in 122 televizijskih.

Nadaljevali smo prakso Svetovljan/Supertitled, ki je namenjena tuje govorečemu občinstvu – gre za predstave, opremljene z nadnapisi v angleščini (in občasno v drugih tujih jezikih). V obdobju, ko se je gledališče začasno preselilo na splet, nam je to omogočilo, da smo redni program odprli navzven in ogled ponudili zainteresiranim po vsem svetu, kar se je nam obrestovalo npr. z uvrstitvami na lestvice gledališč z najboljšim spletnim programom.

Ohranili smo tudi ugodnost za Bežigradjane; gre za gesto, s katero smo se približali prebivalcem četrtne skupnosti Bežigrad, saj lahko ti za ceno ene vstopnice (za določene predstave) dobijo dve.

Nadaljevati bi morali sodelovanje pri nacionalnem projektu *Gledališki tolmač*; ta v sodelovanju z Društvom gluhih in naglušnih Ljubljana gluhim omogoča ogled predstav, ki so bile do nedavnega na voljo le slišočemu občinstvu. Tolmači gledališka dela z odra tolmačijo v slovenski znakovni jezik in tako gluhim gledalcem pričarajo edinstveno izkušnjo spremljanja predstav v živo. Vse dejavnosti, povezane s projektom, smo morali prestaviti v čas, ko bodo razmere stabilnejše.

Ne glede na okoliščine smo uspešno sodelovali z naslednjimi medijskimi partnerji: Dnevnik, d. d. (oglasni prostor), Radio Študent (oglasni prostor in internet), Mladina, d. d. (oglasni prostor in internet), Tam-Tam, d. o. o. (plakatiranje), Sigledal.org (napovedi), Napovednik (oglasni prostor in internet), DPG (distribucija tiskovin), MMC – kultura (oglasni prostor, napovednik) in še nekaterimi.

V minulem letu smo veliko časa in energije morali nameniti prestavljanju dogodkov, pošiljanju vabil in obvestil o odpovedih, načrtovanju medijskih akcij in odpovedovanju le-teh ...

ZAKLJUČEK

Letno poročilo Slovenskega mladinskega gledališča so pripravili:

Računovodsko poročilo: Mateja Turk

Poslovno poročilo: Tibor Mihelič Syed, Goran Injac, Tina Malič, Urška Brodar, Mateja Turk, Lidija Čeferin, Helena Grahek in Mateja Dermelj

Svet SMG je Letno poročilo za leto 2021 obravnaval in potrdil na 2. redni seji dne 17. 2. 2022.

Tibor Mihelič Syed,
direktor Slovenskega mladinskega gledališča

V Ljubljani, 22. 2. 2022

